БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят Үнэн

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 57 (8889) | 1959 оной мартын 10, вторник | Сэн 20 мүнгэн

Научна хүдэлмэрилэгшэдые бэлдэхэ, хүмүүжүүлхэ

Манай орон дотор коммунизм ...гуулхада эрдэм наукын айхаб...р ехэ үүргэ дүүргэжэ байһаниинь ...тэ. Имагтал эрдэм нау...н ашаар байгаалиин хизааргүй ...баялигууд элирүүлэгдэжэ, арад ...ной аша туһада хэрэглэгдэжэ ...йна. Коммунистическэ партиин, ...етскэ гүрэнэй, манай бүхы ара... анхарал оролдолгын ашаар ...оромнай эрдэм наукын шуха... шухала һалбаряар дэлхэй дээрэ ...үү зэргэдэ гараа. Советскэ эр...тэд гайхамшаг туйлалтануудаа... түрэл ороноо алдаршуулжа ...йна.

...оветскэ Союзай Коммунистиче... партиин түүхэтэ XXI съезд эр... наукые саашадань хүгжөөхэ, ...нэ шэнэ туйлалта хэжэ, арадай ...ахыда үргэнөөр хэрэглэхэ зо...лго табяа. Коммунизмын мате...льно-техническэ үндэһэ һуури ...гуулгада эрдэм наука тон ехэ ...гэ дүүргэхэ уялгатай. Советскэ ...мтэд иимэ харюусалгатай, хүн...эй зорилго дүүргэхэ болоно ...у.

...овет засагай үедэ манай бурят ...дай дундаһаа бэлигтэй эрдэм... ургажа гараа. Мүнөө республи... доторнай хэдэн зуугаад научна ...элмэрилэгшэд арадай ажахыда, ...чно-шэнжэлэлгын эмхи зургаа...дта, һуралсалай газарнуудта ...аллажа байна.

...Научна хүдэлмэрилэгшэдые бэл...э талаар республика дотор иимэ ...жалта туйлагдаһаниие тэмдэг...тэеэ хамта энэ хэрэгтэ бии бай... дутагдалнуудые хэлэнгүй гара... болохогүй. Юуб гэхэдэ, энэ хэ... мүнөө болотор шахуу холын ха...тай, түсэбэй ёһоор табигдаагүй ...гаа. Тиимэ дээрэһээ эрдэм нау...н шухала шухала һалбаряар ...учна хүдэлмэрилэгшэд тон үсөө...р бэлдэгдэһэн байна. Хэрбээ ...хын, хэлэ бэшэгэй, литературын, ...өө ажахын талаар яһала олон, ...н мэргэжэлтэд бии һаань, физи... хими, биологи, геологи, техникэ ...гын айхабтар шухала эрдэмээр ...дэ зэргын мэргэжэлтэд респуб...ка доторнай хомор гээшэ. Мүнөө ...дай научно-шэнжэлэлгын ...плексно институтда, геологиче... управленидэ, арадай ажахыда ...он дээдэ һургуулинуудта дээрэ ...логдоһон эрдэмтэд олоор хэрэг... болоод байна. Саашадаа элдэб ...гэжэлтэй научна хүдэлмэрилэг... бүри олоор хэрэгтэй болохо.

...Парти, правительствын анхарал ...олдолгын ашаар манай ороной ...о томо городуудай научна эм... зургаанууд болон дээдэ һургуу...нуудта Бурядай республикаһаа ...н залуушуул ошожо, ехэ ехэ ...эмтэдэй туһаламжаар эрдэм бэ...гээ дээшэлүүлжэ байдаг. Мүнөө ...шье аспирантурада олон хүнүү... абахаар зүбшөөрэл үгтөө. Тии...дээ дээдэ һургуули дүүргээд, ...дай ажахыда, культурын болон ...ад эмхи зургаануудта хүдэлмэ...жэ байһан хүнүүдэй дундаһаа ...эл бэлигтэйшүүлыень шэлэжэ, ...шадаа эрдэмээ дээшэлүүлхыень ...эхэ шухала. Партийна, совет..., профсоюзна болон комсомоль... организацинууд, предприяти...д болон эмхи зургаанудай хү...лмэрилэгшэд энэ хэрэгтэ ехэ туһаламжа үзүүлхэ зэргэтэй. Теэд заримдаа научна хүдэлмэрилэгшэдые бэлдэхэ ябадалда хайша хэрэгээр хандадаг гү, али мүнөөдэрэйхеэ хараад, саашанхи тухайгаа бодонгүй, залуушуулые саашаа һурахыень табидаггүй ушар гарадагынь халагтай. Иимэ ушар хойшодоо тохёолдохогүй бэзэ гэжэ найдагдана. Ниитын организацинууд, тэдэнэй хүтэлбэрилэгшэд өөһэдынгөө үүсхэлээр залуу эрхим мэргэжэлтэдые шэлэжэ саашадаа һурахыень ябуулха ёһотой.

Республикын предприятинууд, эмхи зургаанууд болон һуралсалай газарнуудта олон зуугаад залуу мэргэжэлтэд ажаллана. Тэдэнэй олониинь шэнжэлэлгын хүдэлмэри хэхэ дуратайшье, хэдэгшье байна. Эдэнэй дундаһаа научна хүдэлмэрилэгшэдые бэлдэхэ гээшэ эгээл гол, эгээл зүб зам мүн.

Хэрэг байдалые абаад үзэхэдэ, энэ талаар дутуу дунданууд олон байна. Залуушуулай дундаһаа научна хүдэлмэрилэгшэдые бэлдэхэ һайн арга боломжотой багшанарай ба зооветеринарна институдуудташье энэ хэрэг ёһотой һайнаар табигдаагүй байһаар. Тэрээн дээрэһээ боложо залуушуул научна хүдэлмэридэ үшөөл үсөөнөөр хабаадуулагдана, тэдэнэй дундаһаа эрдэмэй нэрэ зэргэтэй хүнүүд үшөөл хомор гарана.

Научна хүдэлмэрилэгшэдые бэлдэхэ хэрэгтэ илангаяа предприятинууд болон эмхи зургаануудта бэрхэшээлнүүдэй тохёолдодогынь мэдээжэ. Заримдаа шэнжэлгэ хэхэ база байдаггүй гү, али зүбшөөл заабари үгэхэ хүнүүд олдодоггүй шэнги үзэгдэдэг. Үнэндөө хадаа тэндэ дүй дүршэл ехэтэй мэргэжэлтэд ажалладаг, залуушуул өөһэдөө бодото үйлэдбэри дээрэ хүдэлмэрилдэг байна бшуу. Бэрхэшээлнүүдэй дайралдахада сүхэрэнгүй, зоригтойгоор ажаллабал, шэнжэлэл хэхэ арга олдодог.

Научна эмхи зургаануудай, дунда ба дээдэ һургуулинуудай, предприятинууд болон эмхи зургаануудай партийна, профсоюзна, комсомольско организацинууд залуу мэргэжэлтэдэй дундаһаа эрдэмтэдые бэлдэхэ хэрэг үдэр бүриингөө анхаралда абаха зэргэтэй. Шэнжэлгэ хэхэ, эрдэмээ дээшэлүүлхэ, тиигэжэ арадай ажахыда, соёл культурада, наукада нэмэлтэ оруулха дуратай хүнүүдтэ һаналаа табижа байха, тэдэндэ али болохо туһаламжа, дэмжэлгэ үзүүлхэ гээшэ хүндэтэй хэрэг мүн. Залуу мэргэжэлтэдэй идейно-политическэ бэлэдхэлые дээшэлүүлхэ, марксизм-ленинизмын үзэл сурталаар тэдэниие хүмүүжүүлхэ тон шухала. Научна хүдэлмэридэ һая орожо байһан хүнүүдтэ туһалха, эрдэм бэлигээ тэдэнтэй хубаалдаха, шэнжэлгэ хэхэ талаар зүбшэл заабари үгэжэ байха гээшэ эрдэмтэдэй, дүй дүршэлтэй мэргэжэлтэдэй арюун уялга болоно.

Научна хүдэлмэрилэгшэдые олоор бэлдэхэ, тэдэниие хүмүүжүүлхэ гээшэ советскэ эрдэмтэдэй бүлые нэмээхэ, манай наукын түргэн хүгжэлтые хангаха үнэн зам мүн. Энэ хэрэгые партийна организацинуудай саг үргэлжэ хүтэлбэрилжэ байбал амжалта туйлагдахань лабтай.

...йпцигтэ Н. С. Хрущевой ошоод байһан тухай

...ЛЕЙПЦИГ, мартын 7. (ТАСС). ...СР-эй Министрнүүдэй Соведэй ...рүүлэгшэ Н. С. Хрущев Лейпциг... ошоод байха үедөө, округой за...шуулай түлөөлэгшэдтэй мүнөө... уулзаа. Эрхэ сүлөөтэ немец за...шуулай союзай элдэб организа...ууднаа, залуушуулай бригада...д болон бусадһаа хүбүүд, баса... энэ уулзалгада ерэһэн байна. ...ЕПГ-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секре...рь Вальтер Ульбрихт, ГДР-эй Ми...стрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ ...то Гротеволь уулзалга дээрэ мүн ...байлсаа.

...СНМ-эй союзай Лейпцигскэ окру... организациин нэгэдэхи секре...рь К. Кноблох Н. С. Хрущевто ...дан амаршалгын үгэ хэлээ. ...пцигэй залуушуулай ажал хү...лмэри, һуралсал, ажабайдал ту... тэрэ хөөрэһэн байна. К. Кно... ехэ гоёор хэгдэһэн компас ...С. Хрущевто үгөө. Германиин ...мократическа Республикын эко...мическа гол зорилгонуудые бэе...лхын түлөө тэмсэлэй шэглэлые ...компас харуулна.

...углараргшадта хандан үгэ хэлэхэдээ, Н. С. Хрущев немец залуушуулда амжалта хүсөө. Социализм байгуулха уг зорилгые танай компас зүбөөр харуулна. Мүнөө гол юумэ юуб гэхэдэ, энэ байгуулалтаяа амжалтатайгаар түгэсхэхын тулада хүсэ шадалаа элсүүлэн эмхидхэхэ хэрэгтэй гэжэ Н. С. Хрущев хэлээ.

Бүхы совет арадай, совет залуушуулай үмэнэ Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXI съездын тодорхойлһон долоон жэлэй түсэбэй, даабарита тоонуудай гайхамшагта хараа замуудые нээжэ угэһэн тухай Н. С. Хрущев хөөрэжэ үгөө.

Германитай эбэй договор баталха тухай асуудалда, немец залуушуулай һонирхожо байһан бусад хэдэн асуудалнуудта Н. С. Хрущев тогтожо хэлэһэн байна.

Һайнаар ажаллахыень, Маркс, Энгельс, Ленин, Август Бебель, Карл Либкнехт, Роза Люксембург болон Эрнст Тельманэй зааһан замаар ябахыень немец залуушуулда Н. С. Хрущев үгынгөө түгэсхэлдэ хүсэһэн байна.

Түрэл орон доторнай

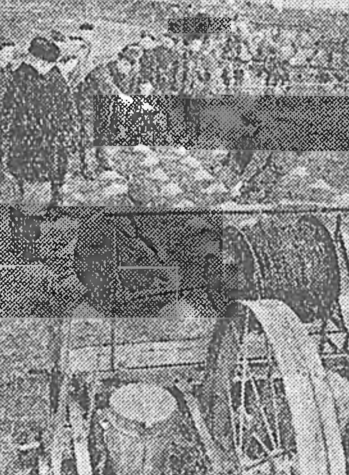

Краснодарай хизаар. Ново-Титаровска районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо колхознигуудай һуралсалда ехэхэн анхарал хандуулагдана. Энэ жэлдэ элдэб курсануудта 260 колхознигууд һуралсана.

Трактористнар, прицепщигүүд, бригадирай орлогшонор тусхай бэлэдхэл гарана. Механизаторнуудай курсда 130 хүн ябана. **Зураг дээрэ:** Колхозой трактористнууд «СШ-6» маркын квадратно-гнездовой сеялкэ шудална.

ТАСС-эй фотохронико.

ПАРТИИН ТОГТООЛДО ХАРЮУ БОЛГОН

ЧЕРКАССЫ. Ниитын эдеэ хоолые саашадань хүгжөөхэ, улам һайжаруулха тухай КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые Петровскиин нэрэмжэтэ Черкассиин машина бүтээдэг заводой хүдэлмэришэд ехэ һонирхолтойгоор угтаба.

Парти, правительствын анхаралда харюу болгон тус заводойхид ниитын эдэ хоолой предприятинуудта хэрэгтэй түхеэрэлгэнүүдые бүтээлгэ түргэн шудалха гэжэ шиидэбэ. Мүнөө энэ завод дээрэ час соо 1500 табаг угааха, татаһан мяха холихо болон элдэб янзын бусад машинанууд бүтээгдэжэ байна.

КПСС-эй XXI съездын шиидхэбэриие зүбшэн хэлсэхэ зуураа Черкассиин машина бүтээгшэд долоон жэлэйнгээ түсэб табан жэлдэ дүүргэжэ, эдэ хоолой предприятинуудта хэрэгтэй машинануудые 2 дахин олоор бүтээдэг болохо гэжэ шиидэбэ.

1, 5 МИЛЛИАРД ПҮҮД ТАРЯА АБАХАНЬ

АЛМА-АТА. Казахстанай совхоз, колхозуудаар үнгэрһэн жэлдэ шэниисэ 19 миллион 300 гектар талмайда таригдаһан байна. Энэнь Канадатай сасуулхада 2 дахин ехэ болсно.

Эхилһэн долоон жэлдэ республикада ороһо, илангаяа шэниисэ тарилга бүри ехэ болохо юм. Байгша ондо ороһото ургамалнуудай бүхы талмайн 4/5 хубидань шэниисэ таригдажа, хамта дээрээ 1, 5 миллиард пүүдһээ дээшэ ороһон абтахаар хараалагдана.

ШЭНЭ ГИДРОУЗЕЛ

КОКАРД. Сах гэжэ мүрэн дээрэ баригдажа байһан гидроузел болзорһоо жэл хахад урид ашаглалгада үгтэбэ. Эндэ 6 километр ута, 12—20 метр үндэр хаалта, уһалууриин олон каналнууд баригдаба. Тиигэжэ колхоз, совхозуудай 60 мянган гектар таряалан уһалагдаха болоо.

«УРДА УРАЛАЙ ПИОНЕР»

Урда Уралай түмэр харгыгаар хүсэ ехэтэй 8 голтой электровоз ябажа эхилбэ. Тэрэ электровоз дээрэ «Урда Уралай пионер» гэжэ бэшэгдэнхэй. Энэ локомотив Ново-Черкассиин электровоз бүтээдэг завод дээрэ урда Уралай эдир пионернүүдэй суглуулһан металлаар бүтээгдэһэн байна. Һанар иимэ нэрэтэй 2-дохи электровоз гарахань.

ЛАФЕТГҮЙ ЖАТКАНУУД

ТУЛА. Комбайн бүтээдэг Тулын завод «ЖБ-4,6» маркын лафетгүй жатка олоор гаргажа эхилбэ. Энэ жатка ороһото ургамалнуудые амяарлан хуряалга дээрэ хэрэглэгдэхэ юм. Таряа хуряалгын эхилтэр Сибириин, Казахстанай шэнэ газарта, Хойто Кавказ, Украина тээшэ 10 мянган иимэ жатка эльгээгдэхэнь. Энэ жэлдэ 25 мянган жатка бүтээгдэхээр хараалагдана.

КОЛХОЗ ХООРОНДЫН БАРИЛГА

КИЕВ. Украинын район бүхэндэ шахуу колхоз хоорондын барилгын организацинууд, барилгын материалнуудые бүтээдэг предприятинууд байгуулагданхай. Барилга дээрэ түрүү арга хэрэглэһэнэй, машина, техникэ зүбөөр ашаглаһанай ашаар колхоз хоорондын барилгын организацинууд нёдондо жэлдэ 50 миллион түхэриг алмаһан байна.

Энэ жэлдэ эдэ организацинууд 1000—1200 миллион түхэригэй барилга хэхэ юм.

В. И. ЛЕНИНДЭ ПАМЯТНИК НЭЭГДЭБЭ

СУХУМИ. Абхазида Совет засагай тогтоһонһоо хойшо гүйсэһэн 38 жэлэй ойн үдэр—мартын 4-дэ дэлхэй дээрэ түрүүшын социалистическэ гүрэниие байгуулагша Владимир Ильич Лениндэ памятник Сухумида нээгдэбэ. (ТАСС).

МЯХА, ҺҮ ЕХЭЭР АБАХЫН ТУЛАДА МАЛАЙ ТЭЖЭЭЛ ЭЛБЭГЭЭР БЭЛЭДХЭХЭ ХЭРЭГТЭЙ

Түсэбөө һаяар дүүргэхэмнай

Ниитын малай ашаг шэмые эрид дээшэлүүлжэ, һү, тоһо, мяха, нооһо элбэгээр абадаг болохо арганууд тухай партиин XXI съездын холын хараата шиидхэбэри соо дэлгэрэнгыгээр заагдаһан байна.

Манай Кировэй нэрэмжэтэ колхозойхид һүүлэй жэлнүүдтэ малдаа хүсэд хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлдэдэг болохын түлөө зарим тэды хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлбэ. Энээнэй ашаар хүдөө ажахын, илангаяа мал ажалһаа абгадаг продукци урда урдынхиһаа горьтойгоор дээшэлүүлэгдээ.

Зүгөөр туйлагдаад байһан хэмжээн мүнөөнэй эрилтэнүүдые хангажа шадахагүй байна.

Тиимэһээ малай тэжээл бэлдэхэ хэрэгтэ энэ жэл онсо анхарал хандуулагдана. 1959 ондо колхознай 440 гектарта зелёнко, тэрээнэй 100 гектарай ургасые силослэхэ, 50 га газарта наран сэсэг, 5 гектарта турнепс тарихань.

Малай һү шэмэ ехээр дээшэлүүлдэг ургамал—кукурузын баян ургаса хуряажа абахын зорилгоор 7 хүнһөө бүридэһэн комсомол-залуушуулай тусгаар звено эмхидхэгдэһэн байна. Ажалша бэрхэ, даажа абаһан хүдэлмэридөө нягта, оролдосотойгоор хандадаг Дамдин-Сурун Цыбиков тэрэ звеноё даагшаар табигдаа.

Энэ звеногойхидто хоёр тэргэтэй «Беларусь» трактор, хоёр сеялкэ, хоёр культиватор үгтэнхэй. Мүн кукуруза хуряадаг хоёр комбайн бии.

Манай колхоз нёдондо 132 гектарта кукуруза таряад, яһала ургаса абаһан байгаа. Харин энэ жэл тэрэнэй тарилга 150 гектарта хүргэгдэхэ юм.

Агротехническэ заабариин ёһоор кукуруза тариха, ургуулха тухайда звеногойхиднай түсэб табяад, тэрэнээ бэелүүлжэ оронхой. Һүүлэй мэдээгээр кукурузын полидо 2000 тонно наг шэбхэ гаргагдаба. Сабшалан, таряаланда шэбхэ гаргаха түсэб мартын арбаадаар дүүргэгдэхэнь. Шэбхэ ашаха, буулгаха хүдэлмэри оньһожоруулагдаһан хадаа хүдэлмэри угаа бүтэсэтэй болоо. Мүн 30 тонно суперфосфат абаад, наг шэбхэтэй холижо, кукурузын газарта тараагдаха. Тэрэ суперфосфадай зарим хубиинь ургасын ургажа байха үедэ нэмэлтэ тэжээлдэ хэрэглэхэбди.

Кукурузынгаа газарай 100 гектарые хэдэн дахин уһалха байнабди. Үнгэрэгшэ намар Сагаатай голһоо 3 километр утатай һубаг-канава татагдаһан байна. Гадна 80 гектарта горьтой саһан тогтоогдоо.

Манай кукурузашад гектарай 300 центнерһээ доошо бэшэ ногоон набша хуряахаар шиидэнхэй.

Сабшалангай ургасые дээшэлүүлхын зорилгоор 200-гаад тонно шэбхэ гаргаабди. Хэрбээ нёдондо дунда зэргээр гектарай 6 центнер үбһэ абаһан һаа, энэ жэлдэ лаб 10 центнер хуряаха зорилго табигдаа.

Хабарай тарилгада бэлэдхэлэй халуун хаһа оробо. Бүхы трактор, машинануднай хүсэд заһабарилагдаба.

Д. Чимитов,
Зэдын Кировэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

Сабшалан дээрэ юундэ шэмээгүйб?

КПСС-эй XXI съездын, партиин ЦК-гэй декабриин Пленумэй шиидхэбэринүүдые, түүхэтэ долоон жэлэй түсэбые бүхы совет арадтал адли бидэнэр угаа ехэ баяр баясхалантайгаар угтажа абаһан байнабди. Хүдөө ажахые саашадань хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ, колхозуудые бэхижүүлхэ, колхознигуудай байдалые баян дэлгэр болгохо талаар манай парти, правительство айхабтар ехэ анхарал табина. Энээндэнь бидэ ехэ баяртайбди.

Колхоз, совхозуудай малшад мяха, һү, нооһо нёдондонойхиһоо хоёр-гурба дахин ехээр абаха уялгануудые абажа байна. Манайшье колхозой малшад иимэ уялгануудые абажа байнхай. Энэншье һайн гээшэ.

Теэд тэдэнэр үбһэ тэжээлгүйгөөр эдэ уялгануудаа дүүргэжэ шадахагүй байһаниинь мэдээжэ. Тиигэбэшье колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, аймагай зургаанууд луговодуудай хүдэлмэридэ анхарал багаар табина.

Манай колхоз сабшалангай газараар һайн. 1400 гектар сабшалангайнь 1330 гектарынь уһалагдадаг гээшэ. Тиин нёдондо бүхы сабшалангай гектар бүриһөө дунда зэргээр миил 7,2 центнер үбһэн абтаа.

Колхоздомнай дүй дүршэл ехэтэй луговодуудшье олон. Сабшалангай газар бүхыдөө луговодуудта хубаагдажа үгтэнхэй. Нёдондо луговодууднай сабшалангаа хоёр-гурба дахин уһалжа, наг шэбхэ тараагаад, нилээд һайн ургаса ургуулжа шадаа һэн. Жэшээнь, Дунда канава гэжэ газарта ногооной хүсэд ургаад байхада тусхай комисси ерээд, тэндэхи ургасыень тооложо үзэхэдэнь, 105 гектарай тус бүриһөө 64 центнер абтахаар багсаагдаа һэн. Харин үбһэ хуряалгын шанар муутайгаар, унжагай удаанаар ябуулагдаһанай эсэстэ энэ газарһаа гектарай оройдоол хорёод центнер үбһэн абтаа һэн.

Энэ жэлдэ бидэ үбһэ ногооной үндэр баян ургаса абаха хүсэлтэй байнабди. Луговодууд нүхэд Гармажапов, Санжиев гэгшэд 210 гектарай тус бүриһөө 20 центнер, тэрэ тоодо 60 гектар дээрэ гектарай 30 центнер ургаса абаха гэжэ шиидээ. Нүхэд Цыдыпов, Максаров гэгшэд 50 гектарай тус бүриһөө 30 центнер ургаса абаха зорилготой. Мүн бусад луговодууд иимэрхүү уялганудые абаа.

Тиин мүнөө үедэ сабшалан дээрэ юуншье хэгдэнэгүй, абяа шэмээн байхагүй. Энэ юун дээрэһээ болооб, манай хүдэлмэридэ юун һаад хэнэб?

Нэгэдэхеэр, олонхи луговодуудые элдэб ондоо хүдэлмэридэ томилоод, мүнөө хүрэтэр тэндэһээнь табинагүй. Луговодуудта мори унаа байхагүй. Аргал шэбхэ гаргаха гэхэдэ трактор, автомашинашье үгтэнэгүй. Мүнөө үедэ сабшалан дээрэ нэгэшье шарга аргал гаргагдаагүй байһаар.

Хоёрдохёор, манай хүдэлмэридэ мэргэжэлтэд, мелиораторнууд туһаламжа багаар хүргэнэ. Үнгэрһэн намар уһалууриин Иволгын томо канал татахада манай сабшалангаа уһалдаг гол канавануд гурба, дүрбэн газарта таһалагдаһан байгаа. Тэрэ үедэ аймагай хүдөө ажахын инспекциин мелиоратор нүхэр Кубальская гэгшые ерэжэ, тэдэ канавануудаа заһахадамнай туһалхые гуйһан байгаабди. Теэд тэрэ мелиоратор колхозоймнай хажууда байһан аад, мүнөөшье хүрэтэр ерээгүй. Тэрээн дээрэһээ луговодууд нүхэд Цыдыпов, Максаров гэгшэдэй канаванууд хүсэд заһабарилагдаагүй байшоо.

Гурбадахяар, луговодуудай ажалай түлөөһэн гуримшуулагдаагүй байһаар. Олон ушарта ургаса ехээр абаһан луговодууд хүсэд урмашуулагданагүй. Үнгэрһэн жэлдэ үндэр ургаса абаһанай түлөө луговодуудта үгтэхэ нэмэлтэ түлбэри мүнөө хүрэтэр хүсэд үгтөөгүй байһаар. Энэ жэлдэ ямар түлөөһэ тогтоохо байһаниинь мэдэгдэнэгүй.

Дүрбэдэхеэр, луговодуудай оролдожо ургуулһан үбһэ ногоое саг соонь, һайн шанартайгаар хуряажа шаданагүй. Манай һанахада колхознай зарим сабшалангаа гараар сабшажа абаха аргатай байна. Тиихэдэ сабшалангай газарые борнойлхо, ургаса ехэтэй ногооной үрэһэ тариха тушаа манда юуншье хэгдэнэгүй. Энээн тушаа колхозой агрономшье эрилтэ табидаггүй.

Хэрбээ эдэ бүхы дутагдалнуудаа түргөөр усадхажа шадабал, байгша ондо сабшалангай ургасые хоёр дахин дээшэлүүлжэ болохо.

Д. Гармажапов, Д. Санжиев, Б. Цырендоржиев, П. Цыдыпов, Б. Будаев, Иволгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой луговодууд

РЕДАКЦИҺАА: Иволгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой луговодуудай шүүмжэлэл болон эрилтэнүүд тон зүб, саг соогоо табигдаа. Манай тусхай корреспондент эдэ луговодуудай мэдээсэлые шалгажа үзэһэн байна. Тиихэдэнь үнэхөөр эдэ луговодууд элдэб ондоо хүдэлмэридэ табигдаһан байба. Жэшээнь, луговод Доржи Гармажапов фуражираар хүдэлнэ, нүхэд Базар Цырендоржиев, Бальжинима Будаев гэгшэд фермэ дээрэ элдэб хүдэлмэри хэнэ.

Колхозой правлени, агроном нүхэр Цыренов энэ жэлдэ үбһэ ногооной үндэр баян ургаса абаха тушаа энэ гэхэ хүдэлмэри хээгүй байшоо. Уһаалууриин һубаг, канаванууд хүсэд заһагдаагүй, аргал шэбхэ оройдоошье зөөгдөөгүй байһаар. Байгша оной мартын 10-һаа апрелиин 10 хүрэтэр сабшалан дээрэ 3000 тонно аргал зөөхэ график зохёоһон аад, тэрэнээ яажа бэелүүлхэб, хэды мори тэргэ, хэды трактор, автомашина табиха байһанаа агроном нүхэр Цыренов юушье мэдэнэгүй. Луговодуудта нёдондо хэһэн хүдэлмэриинь нэмэлтэ түлбэри 3 мянган түхэриг үгтэхэ аад, мүнөө хүрэтэр үгтөөгүй байһаар.

Тиихэдэ партиин айком (секретарь нүхэр Ринчино) энэ колхозой сабшалан дээрэ юун хэгдэһэн, юун хэгдэжэ байгаа юм ааб гэжэ баһал мэдэхэгүй байба. Мүн тэрэшэлэн аймгүйсэдком, тэрэнэй хүдөө ажахын инспекци (начальнигынь нүхэр Денисенко) энэ колхозһоо арбан алха газарта байдаг аад, луговодуудай хүдэлмэридэ ямаршье туһаламжа үзүүлээгүй. Гансахан нёдондо жэлэйнь дүнгүүдээр энэ колхозой түрүү луговодуудта шан барюулаад лэ, тэдэнэр һанаагаа амаршаһан байна.

Ниитын адуу малда үбһэ, тэжээл бэлэдхэхэ асуудалда иимэ харюусалгагүйгөөр хандажа болохогүй. Тиимэһээ шүүмжэлэлдэ ороһон нүхэдүүд дутагдалаа усадхахын тула яаралтай хэмжээ абаха бээз гэжэ редакци найдана.

ССР Союзай Ехэ театр соо баярай суглаан болобо

КПСС-эй XXI съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүд бүгэдэ арадай политическэ, ажалай дэбжэлтэ бадаруулаа. Иимэ оршон байдалда эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын үдэр мартын 8-ние совет хүнүүд угтаба. Ороной предприятинууд, эмхи зургаанууд, һуралсалай газарнууд, колхоз болон совхозуудта энэ үдэрэй хүндэлэлдэ зорюулагдан баярай үдэшэнүүд, суглаанууд болоо.

...ССР Союзай Ехэ театр соо 18 часай урдуур эхэнэрнүүд—хүдэлмэришэд, багшанар, врачууд, наукын, соёл культурын, хүдөө ажахын ажал-ябуулагшад олоороо суглараа. Эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын һайндэр мартын 8-да зорюулагдан, Москва городой партийна, советскэ, ниитын организацинуудай түлөөлэгшэнэрэй баярай суглаан эндэ болоһон байна.

Театрын зал һайндэрэйхеэр гоёон шэмэглэгдэнхэй. Владимир Ильич Ленинэй портрет сценэ дээрэ сэсэгүүдээр бүрхөөгдэнхэй харагдана.

Нүхэд А. Б. Аристов, Н. И. Брежнев, А. И. Кириченко, Ф. Р. Козлов, А. И. Микоян, М. А. Суслов, Е. А. Фурцева, П. Н. Поспелов, А. Н. Косыгин болон Д. С. Полянскиин президиумдэ ерэжэ һуухадань, сугларагшад удаанаар альга ташан тэдэниие угтаа.

Эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын Демократическа Федерациин вице-түрүүлэгшэ Долорес Ибаррури, партиин үнинэй гэшүүд Е. Д. Стасова, Л. А. Фотиева, А. В. Атрюхина, ВЦСПС-эй секретарь П. Н. Коробова, РСФСР-эй Социальна хангалгын министр Н. А. Муравьева болон бусад тэдэнтэй хамта президиумдэ һуулсаа.

Партиин Москва городой комитедэй бюрогой гэшүүн, КПСС-эй Кировскэ райкомой секретарь нүхэр В. А. Колосова баярай суглаае нээбэ.

КПСС-эй ЦК-гэй Президиум суглаанай хүндэтэ президиумдэ нэрьемэ альга ташалган доро һунгагдаа.

Калининай нэрэмжэтэ фабрикын хүдэлмэришэн Е. А. Казакова, СССР-эй Наукануудай академиин шэнгэн түлишын малтамалнуудай институдай ахалагша научна хүдэлмэрилэгшэ, химическэ науканудай доктор Т. А. Кухаренко, Москвагай областиин Красногорско районой «Луч» колхозой һаалишан Н. А. Чобанова, Москвадахи Ломоносовой нэрэмжэтэ гүрэнэй университедэй студент М. Артеменко амаршалгын үгэнүүдые хэлэһэн байна.

Түрэл коммунистическэ партидаа, тэрэнэй ленинскэ Центральна Комитедтэ ехээр дурладаг, баясхалан хүргэдэг, үнэн сэхэ байдаг тухайгаа тэдэнэр хэлэһэн байна. Эхэнэр-ажалшад, эхэ-эхэнэр болон ургажа ябаа үетэн тухай халуун анхарал хандуулдаг орондо ажаһуухада, ажаллахада золтой жаргалтай байдаг тухай тэдэнэр бултадаа мэдүүлһэн байна. Коммунистическэ байгуулалтын талаар партиин съездын хараалһан асари ехэ программые дүүргэхын тулада бүхы хүсэ шадал, эрдэм мэргэжэлээ зорюулхаар, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө тэмсэлшэдэй түрүү зэргэдэ урда мэтэ ябахаар бэлэн байһан тухайгаа үгэ хэлэһэн патриоткануд мэдүүлһэн байна.

Москвагай пионернүүд, эдир ленинецүүд зал соо орожо, һайндэрөөр дашарамдуулан бүхы эхэнүүд болон эгэшэнэрээ амаршалаад, тэдэнэй жэшээгээр—эрхимээр һурахабди, Эхэ орондоо хододоо туһатай байхабди гэжэ найдуулһан байна.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедтэ эльгээхэ амаршалгын бэшэгые баярай суглаанда хабаадагшад угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр баталан абаа.

Суглаанай һүүлээр ехэ концерт боложо, тэрээндэ искусствын мастернууд хабаадаһан байна.

(ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Коммунистнууд долоон жэлэй түсэбые уридшалан дүүргэхын түлөө тэмсэнэ

КПСС-эй XXI съездын түүхэтэ шиидхэбэреэр зоригжоһон бүхы совет арад оронойнгоо арадай ажахые хүгжөөхэ долоон жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө ехэхэн дэбжэлтэтэйгээр тэмсэжэ оробо. Тэрэ тоодо манайшье колхозой гэшүүд энэ асари ехэ программые бэелүүлгэдэ хамаг хүсэ шадалаа, эрдэм мэргэжэлээ, үүсхэл шадабаряа зорюулжа эхилээ.

Эхэ оронноймнай коммунизмын замаар улам урагшаа дабшаха түүхэтэ түсэбһөө эшэтэйгээр зохёогдоһон колхозойнгоо долоон жэлэй даабарине болзорһоонь урид дүүргэжэ шадаха хүсэн манда бии. Манай партийна эхин организаци 80 гаран гэшүүд болон кандидатнуудһаа бүридэнэ. Тиихэдэ ВЛКСМ-эй 60 холо гаран гэшүүд бии.

Коммунистнууд, комсомолшуудаймнай олонхинь колхоздоо «хара» ажал хэдэг юм. Жэшээлхэдэ, 25 коммунист, 60 гаран комсомолшууд мал ажал дээрэ хүдэлнэ. Колхозой комплексно-тракторна бригадануудые, бусад шухала һалбаринуудые коммунистнууд хүтэлбэрилдэг.

Партийна организацимнай бүхы хүдэлмэреэ колхозниигуудта, түрүүн колхозой эдэбхитэд, үйлэдбэриин түрүүшүүлдэ түшэглэн ябуулдаг байна. Агитколлективэй 30-аад агитатор партиин XXI съездын заабари, тогтоолнуудые ажалшадта ойлгуулха, социалистическэ уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө тэмсэлдэнь колхозник бүхэнине зоригжуулха эмхидхэлэй, ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулжа захалаа.

Манай колхоздо түгэс түхеэрэлгэтэй хоёр (хүдөөгэй, колхозой) клуб бии юм. Хүдөөгэй клуб соо киногой түхеэрэлгэ, аппаратура тодхогдонхой. Зүжэг наада табиха, дуу хүгжэм эмхидхэхэ бүлгэм гол түлэб залуушуулһаа бүридөөд, соёл гэгээрэлэй ехэ хүдэлмэри ябуулжа, малшад, таряашадые шэн зоригто ажалда уряална. Тэрэшэлэн 4 культбазада гэгээрэл, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулагдадаг.

Республикын түрүү колхозуудай жэшээ, дүршэлөөр эмхидхэгдэһэн эдэ культбазанууд холын гүүртэ, фермэнүүдтэ ажалладаг колхозниигуудай дунда соёл болбосоролой хүдэлмэри эрхилхэ зохистой арга олгоно. Культбазын хүдэлмэрине шадамар бэрхээр, һонирхолтойгоор табиһан газарта хүн зон олооро сугларжа, гадаадын, дотоодын байдалтай, колхозойнгоо һонинтой танилсадаг, сүлөөтэй сагаа хүхюун сэнгэлигээр, өөртөө ашатай туһатайгаар үнгэргэдэг болоо.

Колхозой, хүдөөгэй клубууд, культбазануудта кино саг соогоо харуулагдадаг, лекци, элидхэл уншагдадаг. Жэшээнь, Эдхитэ нютагтахи комплексно-тракторна бригадын дэргэдэ һаяшаг нээгдэһэн культбазые бригадир, коммунист нүхэр Галсан Хуриганов даадаг юм. Тэндэ үйлэдбэриин суглаа, зүблөөн үнгэргэгдэдэг, лекци, элидхэл уншагдадаг, кино, концерт харуулагдадаг. Бригадын партийна организацие эдэбхитэй коммунист Б. Д. Жигжитов хүтэлбэрилнэ. Нүхэд Ц. Д. Дондоков, Ц. Р. Базарова агитаторнуудаар хүдэлжэ байдаг. Тэдэнэр бригадаараа абаһан уялгаяа үлүүлэн дүүргэхын түлөө эмхидхэлэй, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулна. Нёдондо бригадын хонишод С. Болсобоева, Б. Чимитова, Х. Хуриганова, Л. Бадмаева, Е. Федорова болон бусад хонин бүриһөө 5,5—5,7 килограмм нооһо хайшалжа, мүрысөөндэ түрүүлээ һэн.

Коммунист Мухаанай Берельтуевай толгойлдог комплексно-тракторна бригадада хүмүүжүүлгын хүдэлмэри яһала һайнаар ябуулагдана. Бригадирай орлогшо, залуу мэргэжэлтэ Даша Аюшеевэй үүсхэл оролдолгоор уран һайханай бүлгэм эмхидхэгдээд, хүн зоной дунда хүндэтэй болонхой. Эндэ үдэшэ бүри шахуу соёл гэгээрэлэй ямар нэгэн хэмжээ-ябуулга үнгэргэгдэдэг. Энэ бригадые шефтээ абаһан Ягдагай эхин һургуулиин багшанар хүмүүжэл болбосоролой хүдэлмэри бүри үргэдхэхэ, һонирхолтой болгохо хэрэгтэнь тэдэнэртэ туһалжа байнхай.

Бригадын гэшүүд суута хонишон Очирма Ринчиновна Ачитуевагаа республикын Верховно Соведэй депутат болгон һунгаа. Бригадын хонишод хурьгалха хонидойнгоо 70 гаран процентые түрүүлээд, бүрин бүтэнөөр, тобир тарганаар түлжүүлжэ байнад. Очирма Ачитуевагай отарынхид коммунистическэ ажалай бригадын хүндэтэй, харюусалгатай нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө мүрысэн, эршэмтэй габшагайгаар ажаллана.

Мүнөө жэл Хүшэгөөр, Алла нютагуудта колхозниигуудай амарха 2 гэр баригдахаар хараалагдаа. Алла нютагта баригдаха амаралтын гэрые үбгэн колхозниигууднай өөһэдынгөө хүсөөр бариха гэжэ һайн һайхан үүсхэл гаргаба. Мүнөө тэндэ нэгэ байшан бэлэн болгогдоод, үшөө нэгэ ваннын гэр баригдажа эхилэнхэй. Хүшэгөөр нютагта гурбан квартиратай нэгэ гэр баригдажа дүүргэгдээ.

Колхозоймнай барилгын бригада 10—13 эрхим дархашуултай юм. Тэдэнэр баран һайнаар, үнэн сэхээр ажаллажа, соёлой добтолгын үедэ хэгдэхэ барилгын хүдэлмэрине болзорһоонь урид дүүргэхээр эрмэлзэжэ байнхай. Долоон жэлэй туршада бүтээгдэхээр хараалагдаһан гэр байрануудаа арадай барилгын арга методээр бариха гэжэ шиидээбди. Энэ жэлдэ 250 һууритай клуб шэнээр баригдаха юм. Тиихэдэ найман жэлэй һургуулиин шэнэ байшан олон хүн зоной хүсөөр баригдажа эхилээ.

Арад зоной дунда политическэ, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулхадамнай хүдөөгэй лекторнууд ехэхэн туһа хүргэнэ. Лекци, элидхэлнүүдые холын гүүртэ, фермэ болон культбазануудта түсэбэй ёһоор эмхидхэдэг, һүүлээрнь кино гү, али концерт табижа, хүн зониие һонирхуулдагбди. Хүдөөгэй лекторнууд, һургуулиин багшанар Дарья Орбодиева, Эрдэни Будаев, Чимидцо Сыжипова болон бусад удха һайнтай лекци, элидхэлнүүдые уншажа, зоной магтаалда хүртэдэг.

Манай колхозой партийна эхин организаци бригадануудай 5 парторганизациһаа бүридэдэг юм. Тэдэнь хэхэ, ябуулха хүдэлмэреэ бригадын ажал хэрэгһээ дулдыдуулжа, бэеэ даагаад түсэблэдэг, тэрэнээ бэелүүлдэг байна. Тиигэбэшье, хамтын партийна суглаанда шухала шухала асуудалаар дурадхал, һанамжануудаа оруулдаг.

Манай коммунистнууд партиин XXI съездын түүхэтэ тогтоол соо тодорхойлогдоһон асари ехэ зорилгонуудые саг соонь дүүргэхэ хэрэгтэ хүсэ шадалаа, эрдэм мэргэжэлээ элсүүлээд тэмсэжэ оронхой. Үгэ хэрэг хоёрнай алгасахагүй.

С. Гомбоев,
Курумканай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин секретарь.

«Бурстрой» трестын залуу барилгашад городойнгоо ажалшадые һаруул, сэбэр гэр байраар хангахын зорилгоор эдэ үдэрнүүдтэ шармайн ажаллажа оронхой.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: коммунистическэ бригадын нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө тэмсэжэ байгаа комсомол-залуушуулай бригадын гэшүүн Анатолий Васильев һүхын эшэ сабшажа байна.

Б. Цыремпиловэй фото.

60 наһатай кукурузашан

Хабарай урин дулаан сагай дүтэлхэ тудам Кударын аймагай Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой кукурузашад тарилгада бэлэдхэлээ бүри эршэдүүлнэ. Энэ колхоздо эмхидхэгдэһэн кукуруза тариха звенонуудай нэгыень 60 гаран наһатай аад, хүнгэн сарюун Балдан Галданов хүтэлбэрилдэг юм. Тэрэнэй звено энэ жэлдэ 110 гектарта кукуруза тарижа, га бүриһөө 300 центнерһээ доошо бэшэ эшэ набша хуряаха гэһэн социалистическэ уялга абанхай.

Кукурузашадайнгаа абаһан уялгаяа дүүргэхынь тула колхозойнь правлени тэдэнэртээ үрэжэл һайнтай газар даалгажа үгөө юм. Нүхэр Галдановай звеногойхид Нуурай-Саанахи, Межа гэжэ газарай 60 гектарта, мүн нёдондо жэл түрүүшынхеэ хахалагдаһан 30 гектар газарта тарилга хэхэ юм.

Теэд кукурузын үндэр баян ургаса хуряахын тула гансал газараа шэлэжэ олоод, һанаагаа дүүрэшэхэ бэшэ, тэрэнээ һайнаар утэгжүүлхэ, уһалха хэрэгтэй ха юм. Тиигээ һаа баян ургаса заатагүй хуряагдахал. Энээниие һайса ойлгодог Галдановай звеногойхид бүри эртээнһээ тарилгада бэлдэжэ эхилээ һэн. Звеногой гэшүүд тракторист Цыренжап Цыдыповэй хүтэлбэри доро ябажа, намарһаа хойшо нэгэшье үдэр һаатангүй наг шэбхэ гаргажа байна. Тиихэдээ тэдэнэр хэзээ заяанай бэлдэгдэһэн наг шэбхэ поли дээрээ гаргахаяа оролдожо байдаг. Тиигэжэ үни байһан малай байрын һууринуудһаа 700 тонно һайн шанартай шэбхэ суглуулаа. Мүнөө тэдэнэр үдэр бүри 15—17 тонно шэбхэ поли дээрээ гаргана.

Газарай гэдэхэһээ урид гектар бүридэ 30 тонно шэбхэ тараагаад, тарилгаяа имагтал квадратно-гнездовой аргаар хэхэ зорилго урдаа табинхай ажаллана.

Ф. Хандархаев.

Ажахын эдэбхитэдэй зүблөөн

Бурядай совнархозой ажахын эдэбхитэдэй зүблөөн һаяхан Улан-Удэ городто боложо, тэрээндэ республикын партийна, советскэ хүдэлмэрилэгшэд, промышленна предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд олоороо хабаадаа. Тэрэ зүблөөндэ Читын, Яхадай совнархозуудай түлөөлэгшэд байлсаа.

Республикын промышленностьда, барилгада 1958 оной турша соо хэгдэһэн ажалай дүн, 1959 оной түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ зорилгонууд гэһэн асуудал зүблөөн дээрэ хэлсэгдээ.

Совнархозой түрүүлэгшэ нүхэр А. Давыдов дурсагдаһан асуудалаар элидхэл хээ. Бурядай совнархозой предприятинууд болон барилгануудай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшад манайороной бүхы ажалшадтал адли партиин ээлжээтэбэшэ XXI съездын шиидхэбэринүүдые дүүргэлтэ болгон, долоон жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө бүхы хүсэ шадалаа элсүүлжэ байна гэжэ элидхэлшэ болон үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ.

Промышленность болон барилгын шэнэ гуримаар хүтэлбэрилэгдэдэг болоһоной, партиин XXI съездын хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөнэй үргэнөөр дэлгэрһэнэй ашаар республикымнай промышленность 1958 онойнгоо, мүн январь, февраль һарынгаа түсэбые болзорһоонь урид дүүргээ. Жэлэй түсэбһөө гадуур 58, 4 миллион түхэригэй продукци гаргагдаһан байна. 1957 онтой сасуулбал, 1958 ондо 9, 9 процентээр ехэ продукци гаргагдаба. Ажалай бүтээсэ гүрэнэй тогтооһон түсэбэйхиһөө 28 процентээр ехэ болоо. 1958 оной түсэбһөө гадуур 20 мянган тонно нүүрһэн малтагдаһан, 71 мянган метр нооһон бүд, 74 мянган дүрбэлжэн метр сонхын шэл гаргагдаһан, 12 мянган кубометр барилгын модон шэрэгдэһэн байна.

Совнархозой предприятинууд 1958 оной туршада гэр байра бариха түсэбөө 117, 8 процент дүүргээ. 1957 онтой сасуулбал, 1958 ондо капитальна барилгада һомологдоһон мүнгэн зөөри 37,8 процентээр ехэ болоһон байна.

Ажал хүдэлмэриие бүхыдэнь оньһожоруулха хуушан предприятинуудые һэльбэн заһаха, шэнэ техникэ үйлэдбэридэ хэрэглэхэ тушаа үнгэрэгшэ жэлдэ ехэ ажал хэгдэбэ. Тимлюйдэхи шиферэй заводой зарим хубинь ашаглалгада оруулагдажа, 13, 7 миллион шифер бүтээн гаргагдаа. Сэмбын фабрикынхид шанар һайнтай сэмбэ гаргадаг болоһон байна. Совнархозой предприятинуудай мүнгэн жасань нилээд баяжаа.

Республикын промышленна предприятинуудай хүдэлмэридэ зарим тэды амжалта туйлагдаа гэбэшье, үшөөл ехэхэн дутагдалнууд бии байна гэжэ элидхэлшэ, мүн үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ. Үнгэрэгшэ жэлэй туршада промышленна 12 предприяти гүрэнэй түсэб дүүргээгүй. Тэдэнэрэй тоодо Хандагатайн, Черемуховско леспромхозууд, Байкальска модо урадхуулгын конторо, модо буулгаха, ашаалха Сэлэнгын база, шиферэй завод, Яруунын загаһанай завод, Улан-Удын ТЭЦ, мүн бусад оролсоно. Кяхтын трикотажна ф... рика, Татаурово шадархи хир... сын завод үнгэрэгшэ жэлэй турша... совнархозой барилгын управлени... гэмээр ашаглалгада оруулагдаагү... һөө боложо, оройдоошье продук... гаргаагүй. Эдэ предприятинууда... гэмээр үнгэрэгшэ жэлэй турша... 36. 375 мянган түхэригэй продук... гүрэндэ дутуугаар үгтөө.

Энэ жэлэй январь, февраль һар... нуудта «Забайкаллес» комбина... леспромхозууд, Зэдын комбин... Тимлюйдэхи цементын завод ила... гаяа муугаар ажаллажа байна. Х... ёр һарын турша соо зарим леспро... хозууд 30 мянган кубометр мо... түсэбөөр хараалагдаһанда орход... багаар шэрээ. Тимлюгэй цементы... завод хэдэ мянган тонно цеме... дутуу үгэһэн байна. Загаһа ба... ха, тоһо гаргаха түсэб мүн лэ дү... гэгдээгүй.

Түүхэй эдэй саг соогоо асарагда... гүйһөө боложо, хэдэ хэдэн предпри... тинууд, барилгын организацину... жэгдэ бэшээр ажаллажа, гүрэн... түсэбые дүүргэнэгүй. Элдэб гэн... осолһоо аршалха гуримай мууга... хинан шалгагдаһанай гэмээр пре... приятинуудта элдэб гэнтын аю... болодог байна. Совнархозой мэдэ... дэ байһан электростанцинууд пре... приятинуудай эрилтые хангажа ш... данагүй. Хэдэ хэдэн предприятину... дай электростанцинууд, илангая... цементын заводой электростанц... муугаар ажаллана.

Барилга дээрэхи ажал мууга... эмхидхэгдэнэ, ажал ехэтэй хүдэлм... ри оньһожоруулагданагүй. Бари... гын ехэ ехэ трестнүүд булта шах... түсэбөө дүүргэнэгүй. Тэдэ ... ганизацинуудай бүтээһэн аж... лынь шанар муутай байна. Ула... Удын ТЭЦ-эй, Татауроводахи хи... писын заводой дэргэдэхи барил... нууд саг соогоо тушаагдаагүй ба... на. Барилганууд дээрэ үнэтэ ... зөөри муугаар хадагалагда... Предприятинуудта, барилгын ор... низацинуудта бии байһан эдэ ... тагдалнууд юу харуулнаб гэх... совнархозой управленинүүд бол... таһагууд мэдэлдээ байһан пре... приятинуудаа үшөөл һулаар хүт... бэрилнэ.

— Совнархозой управленинүүд... хүтэлбэрилэгшэд техническэ ас... далнуудые шиидхэхэ хэрэгтэ за... дой хүдэлмэрилэгшэдтэ багаар ... һална. Управленинүүдэй хүдэлм... рилэгшэд заводтомнай ерэбэш... элдэб тоо мэдээнүүдые суглуула... лэ бусадаг юм,— гэжэ «Механи... заводой профсоюзай комитет... түрүүлэгшэ нүхэр Иванов мэд... лээ.

Галуута-Нуурай рудоуправ... ниие эрхилэгшэ нүхэр Глебов, Ш... луутайн леспромхозой директор ... хэр Тугутов зүблөөн дээрэ үгэ хэ... хэдээ, совнархозой управлени... дэй, мүн таһагуудайнь ажалые ш... гаар шүүмжэлээ.

Зүблөөнэй һүүлдэ КПСС-эй ... комой секретарь нүхэр Е. Л. М... нов ехэ үгэ хэлэһэн байна. Ажах... эдэбхитэдэй суглаанда хабаад... шад ажалдаа бии байһан дутагд... нуудаа дары усадхаха тогтоол ... талан абаа. Мүн тэрэшэлэн 1... оной социалистическэ уялга б... лан абтаһан байна.

Коммунистнууд шиидхэхы хүдэлмэри даанхай

Оронойнгоо арадай ажахые хүгжөөхэ долоон жэлэй асари ехэ түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхын тулада түрүүшын жэлһээ, түрүүшын үдэрнүүдһээ эршэмтэйгээр ажаллаха, бүхы хүдэлмэреэ һайнаар эмхидхэжэ, арга боломжонуудаа гүйсэдөөр элирүүлхэ хэрэгтэй.

Энэ жэлдэ орооһо таряанай, үбһэ ногооной болон бусад ургамалнуудай үндэр баян ургаса ургуулха хэрэгтэнь колхозниигуудтаа һайнаар туһалха, хабарай тарилгые һаадгүйгөөр, саг болзор соонь үнгэргэхэ арга боломжоёо дүүрэнээр хэрэглэхэ зорилгоор манай РТС-эй коммунистнууд трактор, машинануудаа шанар һайнтайгаар, хараалагдаһан болзор соонь заһабарилжа дүүргэхэ гэжэ шиидэһэн байна.

Мүнөө тракторнуудай заһабарилга дүүрэжэ, колхозуудта хүдөө ажахын бусад машинанууд заһагдажа байна. Газар элдүүрилхэ элдэб машина, зэр зэмсэгүүдээ заһабарилхаданъ манай РТС колхозуудта туһалжа байдаг.

Мүнөө жэл трактор, машинануудаймнай заһабари эмхитэйгээр, амжалтатайгаар ябана. Юуб гэхэдэ, манай партийна организациин зүгһөө эмхидхэлэй горьтойхон хүдэлмэри хэгдэһэн байна. Механизаторнуудай дунда социалистическэ мүрысөөн һайнаар эмхидхэгдээ.

Мүн энэ жэлэй заһабарилгын үедэ партийна бюро коммунистнуудые шухала шухала газарнуудта, гол гол узелнуудта хубаарилан табиха хэрэгтэ анхаралаа ехээр табиһан байгаа. Жэшээлхэдэ, заһагдаһан детальнуудые шалгажа, хабсаргажа байха газарта коммунист нүхэр И. Усатенко, мотор заһабарилха, һүүлээрнь хүдэлгэжэ мүлирүүлхэ хүдэлмэридэ коммунистнууд А. Поломошин, А. Сарин гэгшэд табигдаад, ажалаа һайнаар эмхидхэһэн байха. Мүн бусадшье шухала узелнуудта коммунистнууд табигданхай.

Заһабарилга дээрэ хүдэлжэ байһан коммунистнууд өөһэдөө эрхим ажалай жэшээ харуулжа, үдэрэйнгөө даалгабариие 120—140 процент дүүргэнэ. Узел, бүлэг, цех бүхэн хоорондоо мүрысөөтэй. Социалистическэ мүрысөөнэй дүн 10 хоногтоо гаргагдажа, бултанда дуулгагдажа байдаг.

Механизаторнуудай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдана. Агитаторнууд хөөрэлдөө үнгэргэдэг, «Сахилгаан», «Дайшалхы хуудаһанууд», ханын газетэ саг соонь гаргадаг, тиин түрүүшүүл магтагдадаг, гээгдэжэ ябагшад, ажалай журам эбдэгшэд хурсаар шүүмжэлэгдэдэг юм. Һарадаа цех бүхэндэ хоёр дахин үйлэдбэриин зүблөөн үнгэргэгдэнэ. Тэндэ ажал хүдэлмэри тухайгаа али бүхы талаһаань һайнаар хөөрэлдэдэг, дутуу дунданнуудаа, арга боломжонуудаа элирүүлдэг байнабди.

Коммунистнуудай, илангаяа узел даадаг коммунистнуудай тоосоое партийна бюро дээрээ шагнадаг болонхойбди.

Һая партийна бюро тусхай комисси эмхидхэжэ, заһабарилгын шанарые, машина, техникын, запасной частьнуудай ямараар хадагалагдажа байһаниие шалгаад, һүүлээрнь үйлэдбэриин зүблөө үнгэргөө. Энэнь ехэ туһаламжа болржо үгөө.

Шухала шухала газарнуудта ажаллажа байһан коммунистнуднай саашадаашье баян ургасын түлөө тэмсэлдэ механизаторнуудые элсүүлхэ, абаһан уялгаяа үлүүлэн дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө толгойлхо байһаниинь лабтай.

Н. Антонов,
Кабанскын РТС-эй партийна бюрогой секретарь.

Депутадууд туһалаа

Энээнэй урдахи зарлалай Соведүүдые һунгаха зуураа, нютагай Соведүүдтэ түлөөлжэ эльгээһэн депутадуудта Улан-Удын Дээдэ Онгостойн һунгагшад хэдэ хэдэн захяа үгэһэн юм. Депутадууд нүхэд Н. Богданов, Г. Печекунин гэгшэд һунгагшадайнгаа захяа дүүргэн, Соведүүдэй сессиин зүбшэн хэлсэлгэдэ табижа, тосхондоо шэнэ һургуулиин, амбулаториин байшан, магазин гэхэ мэтэнүүдые барюулха мүнгэн зөөри һомолуулһан, барилгын хүдэлмэри захалуулһан байна. Мүнөө эндэ уужам зохид магазин хүдэлмэрилнэ, фельдшерско - акушерскэ пункт нээгдээ, мүн һургуулиин байшан баригдажа байнхай.

Һая нютагай Соведүүдтэ депутадуудые һунгаха зуураа, эндэхи ажалшад тэдэндээ баһал хэдэ хэдэн захяа үгөө. Шэнээр һунгагдаһан түлөөлэгшэдынь зоной хүсэлые дүүргэжэ байхань дамжаггүй.

С. Демин.

Сүүдэй хүмүүжүүлхы үүргэ бүри ехэ болоо

Манай орон дотор коммунистическэ обществын үргэн далайсатайгаар байгуулагдажа эхилһэн мүнөө сагта эмхитэй гуримтайгаар, үндэр бүтээсэтэйгээр ажаллахаһаа гадна, совет хуули, журамые наринаар сахиха, болбосон һайнаар бэеэ абажа ябахыень хүн бүхэнһөө эригдэнэ. ССР Союзай табадахи зарлалай Верховно Соведэй хоёрдохи сесси «СССР-эй, союзна республикануудай уголовно хуули гаргалгын гол үндэһэнүүд тухай», «СССР-эй, союзна болон автономно республиканүүдай сүүдэй байгууламжа тухай хуули гаргалгын гол үндэһэнүүд», тэрэшэлэн «Гүрэнэй үмэнэ гэмтэ ябадал хэһэнэй түлөө уголовно харюусалга тухай», сэрэгэй талаар гэмтэ ябадал хэһэнэй түлөө «сэрэгэй трибуналнууд тухай дүрим» гэһэн проектнүүдые зүбшэн хэлсээд, зохихо хуулинуудые баталһан байна.

Эдэ хуулинууд манай социалистическэ байгуулалтые улам бэхижүүлгэдэ, Совет ороной бүхы ажалшадай аша туһые хамгаалгада угаа ехэ удхашанартай. Эдэмнай социалистическэ хуули болон сүүдлэлгын хэрэгые гуримшуулан, сүүдэй органуудай урда тон харюусалгатай зорилго табина.

Аяар 30 гаран жэлэй саана абтаһан хуулинуудай зариманиинь хуушараа. Энэ туршада манай ороной байдалда тон ехэ хубилалта болоо. Хүниие мүлжэдэг анги үндэһөөрөө усадхагдаад, манай орон дотор социализм бүримүһэн илаа. Тиимэһээ уголовно хуули гаргаха үндэһэнүүдые хубилгаха шухала болоо.

Социалистическэ байгуулалтада туйлагдаһан амжалтануудай ашаар манай ороной ажалшадай байдал ехээр һайжараа. Энээнэй эсэстэ гэмтэ хэрэг хэһэн хүнүүдые хатуугаар хэһээхын орондо, тэдэниие хүмүүжүүлхэ хуули гаргаха хэрэгтэй болоһониинь мэдээжэ. Хэрэгэйнь сүүдтэ харагдаһанай удаа гэмнэгдэгшын зүгһөө ажал хүдэлмэридөө һайнаар хандадаг болоод, олониитэдэ хоро хүргэхэгүй гэжэ тоолохоор байгаа һаань, хэһээлтэһээ сүлөөлжэ болохо гээд хуулиин 43-дахи статья соо хараалагдана. Гэмнэгдэгшэдтэй хамта хүдэлдэг хүнүүдэй (хүдэлмэришэд, алба хаагшад болон колхозниигуудай зуурашалга хээ һаань, хүмүүжүүлхэ уялгые коллективтэнь даалгаад, тэрэ гэм хэһэн нюурые хуулиин 38-дахи статьягай үндэһөөр арадай сүүд условноор хэһээхэ тогтоол гаргажа болохо.

Шэнэ хуулиин 10-дахи статьягай ёһоор, уголовно харюусалгада хабаадуулагдаһан хүнэй наһан хараада абтаха. Энэнэй урда хуулиин наһа хүрөөгүй гэхэ гү, али 14 наһатай, зарим ушарта 12-тойшье хүн уголовно харюусалгада хабаадуулагдадаг байһан юм. Мүнөө 16 наһа гүйсэһэн лэ хүн гэмтэ ябадал хэһэнэйнгээ түлөө уголовно харюусалгада хабаадуулагдаха байна. Хүниие хорото сэдьхэлээр алаһан, хүнэй бэеые гэмтээхын тула зорюута сохиһон гү, али хүсөөр эдлэһэн, дээрмэдэн добтолһон, хулгай хэһэн, хүндэ ушар тохёолдуулхын тула гүрэнэй, олониитын болон эрхэтэн зоной зөөридэ зорюута хоро хүргэһэн, поезднуудые хүмэрюулхэ зорилготой ааша гаргаһан 14 наһатайшье хүн уголовно харюусалгада хабаадуулагдаха.

Саазалан алаха хатуу хэмжээн даб дээрээ үлөөгдөө. Эхэ орондоо урбаһан, тагнуул хэһэн, хорото һаналаар хүниие алаһан нюурнуудта тон хатуу, дээдэ хэмжээн абтаха юм.

Бүлэг болон нүхэсэжэ гүрэнэй зөөри ехээр үбэршэлһэн нюурнуудые 25 жэл хүрэтэр түрмэдэ хаадаг байгаа. Харин мүнөө, шэнэ хуулиин ёһоор, тиимэ гэм хэһэн хүниие 10 жэл хүрэтэр, илангаяа ехэ хохидол ушаруулаа һаань—15 жэл хүрэтэр түрмэдэ хааха болоно.

СССР-эй эрхэтэн байһан эрхыень хаһаха, арадай дайсан гэжэ тоолоод, Совет оронһоо намнаха, һунгаха эрхыень хаһаха гэхэ мэтын хэмжээн мүнөө шэнэ хуули дотор хараалагданагүй. Хэрбээ гэмтэ ябадал хэһэн хүнэй заһалтынгаа болзор соо баһа дахин гэм хээгүй һаань — тэрэнэй хэһээлтын болзорые хороохоор хараалагдана. Сүүдлэгдэһэн болзороо дүүргэжэ ерээд, абари зангаа һайжаржа, ажал хүдэлмэридөө үнэн сэхээр хандадаг болоһон хүниие гэм хээгүй гэжэ олониитын эмхи зургаануудай зууршалгаар арадай сүүд тоолохо эрхэтэй. Мүнөөнэй шэнэ хуулиин үндэһөөр, 3 жэлһээ дээшэ болзороор сүүдлэгдэһэн хүниие тусхай гуримай ёһоор хайрада хүртөөн табижа болохо юм. Тиихэдэ гэмтэ хүнэй заһарха газартаа байха үеэр болзорынь хороохо, нэмээхэ гү, али уридшалан сүлөөлхэ асуудал гуримшуулагдаа.

ССР Союзай, союзна болон автономно республикануудай сүүдэй байгуулалта тухай хуулиин үндэһэнүүд социалистическэ сүүдэй эрхэ, зорилгонуудые тодорхойлхоһоо гадна, сүүдэй органуудай гол ёһо гуримуудые заажа үгэнэ. Шэнэ хуули хадаа сүүдэй ор... нуудай байгуул... тые арад зондо ... тэ, ойлгосотой б... гоһон байна.

Шэнэ хуули соо Коммунисти... партиин ленинскэ национальна ... литикын гайхамшаг туйлалта... тадхагдаһан байха юм.

Арадай сүүдүүдэй һунгалта... хэ гуримда нилээд һэлгэлтэ ор... лагдаа. Арадай сүүд 3 жэлһээ 5 ж... хүрэтэр болзороор һунгагда... арадай заседательнууд 2 жэ... болзороор ажаһуудаг гү, али ... дэлжэ байдаг газартаа хамтын ... лаан дээрэ һунгагдадаг болож... Участогай сүүдүүд болюулагда... гансал районой гү, али городой ... гэ сүүд үлөөгдэхэ. Жэшээнь, Ул... Удын Железнодорожно райондо у... стогай 3 сүүд байһан аад, мү... районой нэгэл сүүд үлэхэ. Сүү... дэй хүмүүжүүлхы үүргэнь ехэ ... лоо. Хүнэй гэм зэмые зүбөөр то... руулжа, зохихо хэмжээгээрнь хэ... хэтэеэ хамта, зэмэгүй нэгэшье ... ниие гэмнэхэ ёһогүй.

Советскэ Союзай хуули гаргал... үндэһэнүүдые баримталан, сою... республиканууудай Верховно С... дүүд ойрын сагта өөһэдын рес... ликануудай байдалда зохилдуу... уголовно, процессуальна кодекс... дые баталха байна.

КПСС-эй XXI съездын ба... һан түүхэтэ тогтоол соо комму... байгуулжа байгаа совет ара... политическэ талаарнь хүмүүжү... асуудалда тон ехэ анхарал хан... лагдаа. ССР Союзай Верховно С... ведэй хоёрдохи сессиин батал... уголовно шэнэ хуулинууд энээ... зорюулагдана.

И. Прозоро...
КПСС-эй обкомой захиргаанай ... худалдаа наймаанай-фина... таһагые даагшын орло...

Арадай демократиин оронуудта

ХИТАДАЙ НҮҮРҺЭНЭЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИИН ХҮГЖЭЛТЭ

ПЕКИН. Хитадта үнгэрһэн 1958 ондо 270 миллион тонно нүүрһэн малтагдажа, нүүрһэ малталгаар Англиие ахин гараһан байбал, энэ жэлдэ 380 миллион тонно малтагдаха юм.

Республикын шахтанууд дээрэ ажалай мүрысөөнэй долгин үдэр бүри үргэдэнэ. Гүрэнэй түсэбөө нэмэлтэ гаргашагүйгөөр нүүрһэ малталгаа эрид ехэсүүлхэ гэһэн уялга шахтёрнууд абана.

Социалистическэ мүрысөө хэгшэд—орон дотороо томо Фушунийн нүүрһэнэй бассейнэй шахтёрнууд энэ жэлдэ 21 миллион тонно нүүрһэ малтаха гэһэн уялга абанхай. Энэнь 1958 ондо жэлэйхиһээ 6 миллион тонноор ехэ болоно.

Шэнэ шахтанууд олоор, түргөөр баригдана. Шаньдунай провинцида 25 шахта, Гуандунай провинцида хэдэн арбаад шахтанууд энэ жэлдэ ашаглалгада үгтэхэнь.

ДРВ-дэ МҮНГЭНЭЙ РЕФОРМ ДҮҮРЭБЭ

ХАНОЙ. Вьетнамай хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор мартын 2-то мүнгэнэй реформ Вьетнамай Демократическа Республикада хэгдэжэ дүүрэбэ.

Правительствын хараалһан энэ шухала политическэ, экономическа хэмжээ-ябуулгые амжалтатайгаар дүүргэһэн шэнэ хадаа нэн түрүүндэ энэ хэмжээе арад зоной халуунаар угтажа, дэмжэһыень гэршэлнэ гэжэ хэблэл тэмдэглэнэ.

КНДР-эй МЕТАЛЛУРГИИН БАЗЫН УРГАЛТА

ПХЕНЬЯН. Корейн телеграфна агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор Кимчакска, Канинска болон бусад металлургическа заводууд дээрэ конвертернүүдэй барилга түлэг дунда ябажа байна. Эдэ конвертернүүд жэлдэ 650 мянган тонно булад үгэхэ юм. Барилгань энэ жэлдэ эхилээд, 3—4 һарада дүүргэгдэхээр хараалагдана. Тиигэжэ республикын булад шудхалгые 1958 оной хитой сасуулбал, энэ жэлдэ хоёр дахин ехэ болгохонь.

НҮҮРҺЭНЭЙ БАЯЛИГ ОЛДОБО

ПРАГА. Острава шадар нүүрһэнэй баялиг олдобо гэжэ Чехословакиин телеграфна агентство мэдээсэнэ. Мүнөө шэнжэлэгдээд байһан газарнуудта 200 миллион тонно һайн шанартай, коксодо хэрэглэгдэхэ нүүрһэн бии гэжэ тухайлагдана. Нүүрһэ малталга энэ жэлдэ эхилхэнь.

МАРТЕНЫН ШЭНЭ ПЕЭШЭН

ВАРШАВА. Шэнэ Гутадахи В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ металлургическа комбинат дээрэ шэнэ, наймадахи мартенын пеэшэн февралиин 15-һаа булад үгэжэ эхилээ. Нэгэн доро 370 тонно металл үгэхэ хүсэтэй энэ томо пеэшэн Польшын хүдэлмэришэд, технигүүд, инженернүүдэй хүсөөр баригдаһан байна.

ГЭР, БАЙРА ОЛООР БАРИГДАНА

БУДАПЕШТ. Венгриин Арадай Республикада 1958 ондо хамта дээрээ 42 мянган квартира баригдажа, хараалагдаһан түсэб холо үлүүлэн дүүргэгдэһэн байна. Шэнэ квартирануудай 30 процентнь гүрэнэй зөөреэр баригдаба. Тиихэдэ 1958 ондо өөһэдтөө гэр баригшадта гүрэнһөө 627 миллион форинт урьһаар үгэһэн байха юм.

ШЭНЭ ЭЛЕКТРОСТАНЦИНУУД

ТИРАНА. Урда Албаниин Бистрица гэжэ мүрэн дээрэ 18 мянган киловатт хүсэтэй шэнэ гидроэлектростанци баригдажа эхилбэ. Гурбан жэлһээ барилгань дүүрэжэ, Саранда, Гирокастра, Конисполи болон Дельвиной предприятинууд энергеэр хүсэд хангагдаха байна.

Арадай Албанида энергетическэ база амжалтатайгаар хүгжэнэ. 1951 ондо Тирана шадар Ленинэй нэрэмжэтэ ГЭС ашаглалгада үгтэжэ, Тиранын текстильнэ комбинат, сахарай, цементын, нефтиин заводуудта ТЭЦ-үүд баригдаһан байха юм. Үнгэрһэн жэлдэ Албанида 150 миллион киловатт электроэнерги үйлэдбэрилэгдэжэ, дайнай урдахи хэмжээнһээ 16 дахин ехэ болобо. Энэ жэлдэ электроэнерги үйлэдбэрилгэ үшөө 12 процентээр нэмэхэнь.

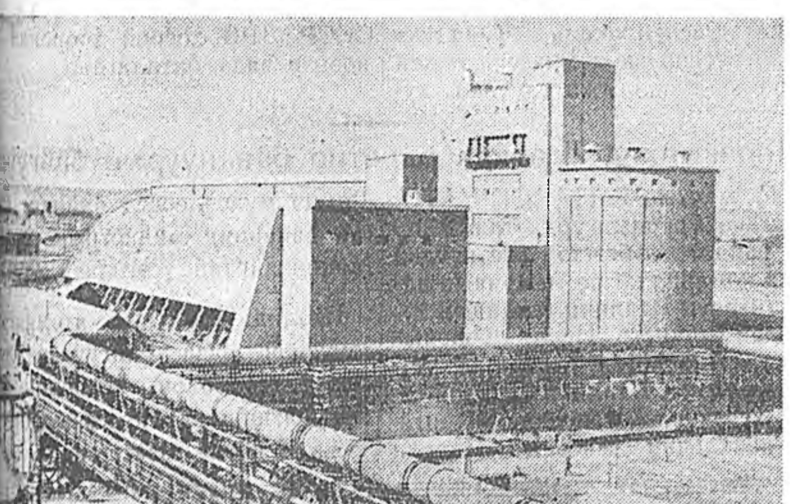

Зураг дээрэ: Венгриин Арадай Республикын Боршодохи химкомбинадай химическэ үтэгжүүлэгшэнүүдые гаргадаг завод.

ТАСС-эй фотохронико.

Үбэлэй хурьган өөдэргэн

Шэнэ жэлдэ 100 хонин бүриһөө 98 хурьган абтаа

КПСС-эй XXI съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон манай отарын хонишод эдэ үдэрнүүдтэ ехэ ажалай болон политическа дэбжэлтэтэйгээр урдаа табиһан уялгануудаа дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байна. Даажа байһан отарымнай хурьгад түлэг дундаа абтаа, хонишоднай үдэр һүниие мэдэнгүй ажаллажа байнхай.

Үнгэрэгшэ намар отарынгаа 500 эрье эхэ хонидые искусственна арга хэрэглэжэ хээлүүлһэн байгаабди. Тиигэжэ хонидоо бултыень үбэл хурьгалха хэмжээ абтаһан байна. Энэ оной январь һараһаа хонид хурьгалжа захалаа. Заримдаа сүүдхэ 30—40 хурьга абаха ушар олон байна. Энэ үедэ хонишодой хүдэлмэри ехэшье, харюусалгатайшье болоно. Теэд ажал хүдэлмэриингөө эмхитэйгээр ябажа байһанда урмашанай, эсэһэн сусаһанаашье үгы ажаллажа, түл абалгаяа эрхэ шахуу болообди. Отарын хонишодой дунда дүй дүршэлтэй баян, ажал хүдэлмэреэрээ ахаһан хүнүүд бии. Жэшээнь, хүдэлмэрилиин наһанһаа үнгэрхэ болоһон И. Малатхаева өөрынгөө бэлшээри дабаантаяа 183 хурьга абажа, гарзагүйгөөр түлжүүлнэ.

Энэ жэлдэ отара дээрэнь хамта 490 хурьган абтаа. Энэ хадаа 100 эхэ хонин бүриһөө 98 хурьган абтаһан болоно. Теэд хурьгалха хонид отарамнай үшөө бии, тэдэнээ хурьгалуулбал—март һарын эхеэр үбэлэй түл абалгаяа дүүргэжэ, 100 эхэ хонин бүриһөө 103 хурьга абаха байнабди. Тиигээд үбэл эртэ хурьгалһан хонидые зундаа ороондо оруулжа, хэнзэлүүлхэ хүсэлтэйбди.

Хонидые үбэл хурьгалуулха түрүү аргын тон һайн байһые манай колхозой хонишод һайн ойлгонхой. Урдань хурьгадые үбэл абахада тэжээл ехэ хэрэгтэй, хүдэлмэридэ тухашаруу гэлсэдэг байгаабди. Теэд мүнөө харахада, үбэл абтаһан хурьгад бэежэжэ, хабарай хахир сагай ерэтэр шадалтай болодог. Мүн эхэнүүдыншье хүнгэржэ, бэлшээридэ гарахаар болохо. Тиихэдэ үбэл абтаһан хурьгад гарзалнагүй, түргэн ехэ болоно. Урда жэлнүүдтэ орой хабар хонидые хурьгалуулхада ехэ гарза болодог байгаа. Юундэб гэхэдэ, энэ үедэ тэжээл хомор боложо, эхэ хонид муудадаг, хурьгалхадаа һүгүй байжа, хурьгадаа садхаажа шададаггүй һэн.

Мүнөө манай отарын хонишод жэлэйнгээ нэгэ ехэ хүдэлмэриие дүүргэхэ шахуу болоо. Гэбэшье хэгдэхэ хүдэлмэримнай бүришье ехэ, харюусалгатайшье байна. Юуб гэхэдэ, хурьгадаа нэгэшье гарзагүйгөөр түлжүүлхэ, мүн эхэ хонидоо бултыень тобир тарганаар ондо оруулха ёһотойбди.

Д. Базаров,
Баргажанай аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон.

Чимит ДАРИБАЗАРОН

ЭХЭ

Буурал һаншагта эхэмнай Тандаа
Бурят заншалаар һүгэдэн дохинобди.
Нарай ашатнай, битнай, бэритнай—
булталаа
Наймадахи мартаар амаршалан ёһолнобди.
Газар дэлхэй дээрэ хоёр ехэ,
Галта гуламта бии гэлсэдэг,—
Түрэл Орон, түрэһэн Эхэ —
Түбиин Алтан Гадаһад гэлсэдэг.
Хатуу дайнда хүбүүгээ үдэшоод,
Халан абаат эршэтэ ажалыень.
Хада хабсагай хамха үрэмдөөд,
Хамаран гаргалсаат «хара алтыень»...
Бузар дайсанаа бута нэрьелсээд,
Бусажа ерээ хүбүүнтнай омогтой,
Эхэмнай балтаяа үлгыгөөр һэлгээд,
Энхэрэн тэнжээгээ ашаяа баяртай.
Гашуудалта жэлнүүд мартагдашагүйгөөр
Гартатнай, магнайдатнай уршалаа үлөөгөө.
Дайе буруушаажа сухаришагүйгөөр
Дахин, дахин гараа үргөөт.
...Барһан даа, эхэмнай ехэл хүгшэрөө,
Банида өөрөө ошожо биранагүй.
Бэритнай үриин үнэншэ зүрхөөр,
Бэеытнай угаана, сэбэрлэнэ удангүй.
Эхэмнай, шэхээ һонородхон шагныт,
Ээлжээтэ харууһан бэедэтнай тудаа.
Иимэл юм хүнэй хүндэтэ ёһо —
Эхэеэ нангинаар үргэхэ уялга!

Г. ЧИМИТОВ

Иимэ эжытэйб...

(Үхибүүдэй шүлэг)

Наадаад гэдэһээ үлдөө һаамни,
Эжымни
Намаяа таажа мэдэдэг,
Наашаа, эдеэлэ гэдэг,—
Иимэ һайн эжытэйб.
Хүхюутэй дорюун ябаа һаамни,
Эжымни
Хүрэһөөр хараад мэдэдэг,
Өөрөө баһал хүхидэг,—
Иимэ урин эжытэйб.
Халта үбдөөд орхёо һаамни,
Эжымни
Хараһаар таажа мэдэдэг,
Хайрлажа ехэл мэгдэдэг,—
Иимэ энхэргэн эжытэйб.
Нэгэтэш худал хэлээ һаамни,
Эжымни
Нюдым хараад ойлгодог,
Нюурынь шэрүүн болодог,—
Иимэ үнэншэ эжытэйб.

Колхозууд томодхогдобо

Мухаршэбэр. Һаяхан эндэхи артельнүүдтэ тоосоото-хамтын суглаанууд боложо, аймаг дотор олохон колхоз хамтаржа байна. Суулгын «Ошон», «Илалта», Кировэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артельнүүдэй гэшүүд сугларжа, Калининай нэрэмжэтэ колхоз болон хамтархаар шиидээ. Колхозойнгоо түрүүлэгшээр нүхэр Л. Ц. Цыреновые һунгаба.

«Гигант», Калининай нэрэмжэтэ колхозууд «Забайкалец» гэжэ хүдөө ажахын томохон артель боложо хамтараад, нүхэр Братеньковые правлениингээ түрүүлэгшээр дэбжүүлээ. Мүн «Үнэн», «Путь Ленина», XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозууд ажахыгаа хамталжа, «Знамя Ленина» артель боложо нэгэдэбэ. Энэ артельдэ түрүүлэгшээр «Үнэн» колхозой хүтэлбэрилэгшэ байһан нүхэр Ц. Семенов һунгагдаһан байна.

Т. Гармаев,
манай корр.

Шадамараар адуулһанай ашаар

Һаянай Зэдэ, Борьёо нютагуудаар хабарай шэнжэ орожо, игаа-бари дулаахан үдэрнүүд болоно. Хада майла газарнуудта хони, ямаа адуулха, бэлшээхэдэ таатай зохид боложо захалба.

Эндэхи «Эрдэм» колхозой хонишод «хабарай хагсуу саг үшөө ута» гэжэ үбһэ, тэжээлээ зүбөөр, гамтайгаар гаргашалан, сэлмэг дулаан үдэрнүүдые һамбаашалжа, хонидоо саһа багатай, хагдаар элбэг газараар адуулна. Мүн тариянай, зелёнкын һуури дээрэхи саһые трактораар хамуурдажа, тэндэ хонидоо бэлшээдэг болонхой. Тиигэжэ артелиин түрүү хонишон Дугар Эрдынеевэй отарынхид үбэлэй янгинама хүйтэндэ хонидоойнгоо харууһа, тэжээлые оролдосотой һайнаар эмхидхэжэ, хүсэ шадалыень табюулаагүй шахуу ондо оруулжа байна. Мүнөө тус отарада хамта 400 гаран эрье хонид харууһалагдана. Нёдондо нүхэр Эрдынеев өөрынгөө отарын 500 эрье хонидые зун, намарай сагта шадамараар, ханалгатай һайнаар адуулаад, тэдэнэйнгээ тус бүриин шэгнүүрые дунда зэргээр 45—50 килограмм болгожо тушаагаа, худалдаа һэн.

—Энэ жэлдэ малай эдихэ тэжээлэй дутамагшье һаа, бии байһан бүхы үбһэ тэжээлээ хонидтоо ехэ хүйтэн соогуур хубаариинь зэргээр эдюулдэг, ехэнхидээ хагданда бэлшээжэ үбэлжөөдэг байнабди. Зарим тураһан, муудаһан хонидоо илгажа, хээрэ гаргангүй үбһэ, һолоомо, ооооһо тариянай зүйл һайса эдюулжэ, тордодогбди. Эрье хонидоо шадал тамир һайнтайгаар хүхэ ногоондо гаргажа, намар болотор тус бүриинь шэгнүүрые 55—60 килограмм, эрхим тарган болгожо тушаахын түлөө тэмсэнэбди,—гэжэ нүхэр Эрдынеев хөөрэнэ.

Д. Цыремпилов.

КОММУНИЗМЫН ШЭНЖЭТЭЙ ҺАЙН ҺАЙХАН ҮҮСХЭЛ

Уран бэлигтэ пионернүүд

Залуушуулые коммунистическэ сурталь бодолтойгоор хүмүүжүүлхэ, эрдэмдэ, ажалда адли тэгшээр һургаха, тэдэнэй оюун бэлигыень бадаруулан хүгжөөхэ хэрэгтэ түрэл партиимнай онсо анхарал хандуулдагынь элитэ.

ССР-эй Верховно Совэдэй сесси дээрэ баталагдаһан «Ажабайдалтай һургуулиин холбоо барисаае бэхижүүлхэ, орон дотороо арадай гэгээрэлые саашадаа хүгжөөхэ» Хуулиие бодото дээрэнь бэелүүлэн, бүхы орон доторхи, тэрэ тоодо манай республика соохи һургуулинууд, пионерэй болон комсомолой эмхинүүд, багшанар, арадай гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэд үхибүүдые хүмүүжүүлхэ хэрэг шэнэдхэн хубилгажа байна.

Яруунын аймагай Нарһатын һургуулиин һурагшад-пионернүүд түгэс түхеэрэлгэтэй, уужам байшантай болонхой. Тэрэнь эстетическэ хүмүүжэлэй талаар ехэ юумэ хэжэ байдаг. Тэндэ 18 кружок эмхидхэгдээ. Хэдэн зуугаад үхибүүд эдэбхи хэшээл ехэтэйгээр кружогуудай хүдэлмэридэ хабаадалсан, дуу хүгжэмдэ, хатар нааданда, уран зурагта, мүн бэшэшье урлал искусствода һуралсажа эхилээ. РСФСР-эй, Бурядай АССР-эй Верховно Соведүүдые, мүн нютагай Соведүүдые һунгаха һунгуулиин үедэ энэ байшангай уран һайханай бүлгэм һунгагшадта өөһэдынгөө уран бэлигэй орьёлон бадаржа байһаниие харуулжа, тэдэнэй үндэр магтаалда хүртөө.

Эндэ толилогдоһон түрүүшын зураг дээрэ эдир хатаршад ород арадай хатар гүйсэдхэнэ; хоёрдохи зурагта Соня Цыжибон энэдхэг хатар харуулжа байна.

Ф. Сорокиной фототекст.

Эдэбхитэдэй хүсөөр...

Ленинэй үйлсын елэгэр хара асфальтаар доошоо уруудажа гү, али өөдөө үгсэжэ ябахада, духовой оркестрын ирагуу хүгжэмэй абяан хүнхинөөд, гудамжаар ябагшадай гэшхэдэлые шангадхана.

—Иимэ гоёор хаана наадана гээшэб, театр соо гэһэмни бэшэ, шэнги? — гээд сугтаа ябаһан нүхэртөө нэгэ залуу эхэнэр хандаба.

— Бү мэдэе. Шагнаархажал ябанаб. Шагныш, тэрэ бас, барритоной аялган һүреэтэйгээр зэдэлнэл! — гээд нүгөөдэнь харюусана.

—Тиимэл хэбэртэй. Хаана юумэ ааб?... — гэлдэһээр эдэ хоёр саашалба.

Һүүлэй һүүлдэ мэдэн гэһээ Улан-Удын типографидахи духовой оркестр байба. Энэ оркестр эмхидхэгдэһээр тиимэшье үнинэй бэшэ юм. Типографиин комсомолшууд болон залуушуул сүлөөтэй сагаа зохидоор, болбосоноор үнгэргэхын тулада хүгжэмэй хэрэгсэлнүүдтэй, хүгжэмшэдтэй болохо зорилго табиһан байгаа. ВЛКСМ-эй райком. профсоюзай обком хоёрой туһаламжаар оркестр худалдажа абаад, типографиин хүдэлмэришэд өөһэдөө ажалай һүүлээр, сүлөөтэй сагтаа хүгжэмдэ һуража эхилээ бэлэй. Стереотипна цехын бригадир В. Драган, линотипна цехын инструктор А. Кузнецов, барлагшад Л. Инкижинов, М. Красенко, Я. Махаев, Л. Спектор, ротациин машинист Ю. Паршуков, литографиин начальник Б. Самойлов, кладовщик Н. Абраменко гэгшэд оркестртэ наадаха мэргэжэл шудалаа.

—Оркестртэй болоһон үдэрһөө хойшо сүлөөтэйл сагтаа турша туршаһаар ямаршье хатар танцын хүгжэм татажа шададаг болонхойбди,—гэжэ оркестрын ахалагша Василий Тихонович Драган хөөрэнэ.

Мүнөө эдэнэр бултадаа, иланагаяа нүхэд Драган, Паршуков, Самойлов, Красенко өөһэд өөһэдынгөө инструмент дээрээ һайнаар наадажа һуранхай.

—Мүнөө эдэнэр ямаршье оркестрһээ дутуугүйгөөр наададаг болоо,—гэжэ тэдэнэрэй багша, оперо, баледэй театрын оркестрын солист нүхэр Кривулин хөөрэнэ.

Энээнһээ гадна, Паршуков Самойлов хоёр альт дээрэ наададаг байһанаа, мүнөө карнет дээрэ һуража эхилээ. Типографиин хүдэлмэришэдэй дунда хүгжэмдэ дуратайшуул олон. Жэшээлхэдэ, модошо дархан Седунов, монотипист Смирнов болон бусад альт дээрэ һуража байнхай.

Ирагуу хүгжэмэй һайхан абяан үе үе типографи тээһээ зэдэлжэ, залуушуул болон наһажаалшье хүнүүдэй шэхэнэй шэмэг, сэдьхэлэй зугаа болон уряална.

Предприяти, совхоз, колхоз бүхэнэй эдэбхитэд типографиинхидай жэшээгээр, өөһэдын хүсөөр оркестр, хоорһоо эхилээд, театр, ансамбль хүрэтэр эмхидхэжэ шадахань лабтай.

Б. Цыремпилов.

СОЁЛ ГЭГЭЭРЭЛЭЙ ЭМХИ ЗУРГААНУУДАЙ ХҮДЭЛМЭРИИЕ ХАРАЛГА

Россин Федерациин соёл гэгээрэлэй эмхи зургаануудай ажал хүдэлмэриие харалга 11 һарын туршада үргэлжэлһэн байна. Тиигээд ажалшадай культурна эрилтые бүри һайнаар хангахын тула хүдэлмэреэ уг үндэһөөрнь һайжаруулха хэрэгтэнь Культурын байшангууд, клубууд, библиотекэнүүд, кино, паркнууд, амаралтын гэрнүүд болон культбазануудта ехэ туһа хүргөө. Харалгада хабаадаһан арад зон эдэ эмхи зургаануудай ажал-ябуулгыень улам һайжаруулха олон дурадхал оруулаа.

Мүнөө республикымнай соёл гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэд харалгын үедэ ороһон дурадхалнуудые партийна, советскэ, профсоюзай эмхинүүдэй эдэбхитэй хабаадалга, туһаламжатайгаар бэелүүлэн, өөһэдынгөө хүдэлмэриие КПСС-эй XXI съездын шиидхэбэриин үндэһөөр шэнэдхэн эмхидхэхын тула зохихо хэмжээ абажа байна.

Энэ шалгалтын үедэ республика доторхи клубууд болон Культурын байшангуудай 235, библиотекэнүүдэй 239, киногой 436 хүдэлмэрилэгшэд хэһэн хүдэлмэри тухайгаа ажалшадай урда тоосоо. Тэдэ суглаануудта хабаадаһан 50 мянга гаран ажалшадай 5180 хүниинь һанамжануудаа хэлээ.

Харалгын боложо байха үеэр клубууд, библиотекэнүүд, Культурын байшангуудта лекци, элидхэл хэлгэ, хамтын уншалга, концерт болон зүжэг табилга нилээд олошороо.

Дуу хүгжэмэй, наада табигшадай тоо нилээд нэмэһэн байна. Гансахан манай республика дотор уран һайханай 2068 бүлгэм шэнээр эмхидхэгдээ. Арад зондо кино харуулгын хэрэг яһала һайжараа. 1958 ондо харуулагдаһан киногой тоо 1957 онойхиһоо 30.526-гаар олон боложо, миллион 658 мянга 300 хүн хабаадаһан байха юм.

Соёл гэгээрэлэй эмхи зургаануудай байра байдал, түхеэрэлгэ хэрэгсэлынь улам һайжараа гэбэл: Бүхэроссин харалгын үедэ манай республикын колхозууд, совхозууд, эд хэрэглэгшэдэй коопераци, нютагай Соведүүд өөһэдынгөө хүсөөр, ажалшадай хабаадалгатайгаар 23 клуб, 33 культбаза, 38 улаан булан, 9 библиотекэ, хоёр кинотеатр шэнээр баряа. Сэлэнгын, Хэжэнгын, Закаменай, Кударын, Мухаршэбэрэй, Ахын аймагуудта гүрэнэй болон нютагай зөөреэр соёл гэгээрэлэй хэдэ хэдэн байшангууд, культбазанууд баригдаһан байна.

Соёл гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хоорондохи социалистическэ мүрысөөнэй дүнгые үнгэрэгшэ жэлэй һүүл багта Россин Федерациин Совминай комисси гаргаһан юм. Тэрэнэй шиидхэбэриин үндэһөөр манай республикын соёл гэгээрэлэй эмхи зургаанууд һайнаар хүдэлмэрилһэндэ тоологдоһон байгаа. Тиигэжэ амжалта туйлаһанайнгаа түлөө Баргажанай аймагай Баянголой Культурын байшан, Мухаршэбэрэй аймагай Шэнэ Заганай хүдөөгэй библиотекэ РСФСР-эй гурбадахи зэргын шанда, дипломуудта хүртэһэн байна.

Хэжэнгын аймагай Чесанын хүдөөгэй клуб, Кабанскын аймагай үхибүүдэй библиотекэ, Хандагатайн леспромхозой клуб, Сэлэнгын аймагай библиотекэ, 204, 220-дохи номерой кинонууд болон бусад Россин Федерациин Культурын министерствын дипломуудаар шагнагдаа.

Тэрэшэлэн Колесовско тосхоной хүдөөгэй библиотекые даагша нүхэр Волков, Хэжэнгын аймагай Культурын байшангай хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Абламский, Чесанын клубые даагша нүхэр Жамбалов, Баянголой (Баргажан) клубай директор нүхэр Баторов гэгшэд үнэтэ бэлэгүүдые абаа һэн.

РСФСР-эй Культурын министерство, профсоюзай ЦК-гэй Хүндэлэлэй грамотаар, мүн Сэлэнгын аймагай Бухэнэй сельсоведэй түрүүлэгшэ нүхэр Цыбденов, Хандагатайн леспромхозой профсоюзай клубые даагша нүхэр Карпенко, Кударын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой культбазые даагша нүхэр Данжуров болон бусад шагнагданхай.

Манай республикын соёл гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд ажал хүдэлмэреэ улам һайжаруулжа, КПСС-эй XXI съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэ арад түмэниие элсүүлэн зоригжуулха зэргэтэй.

Д. Линхобоев.

Крымэй область. Октябрьска тосхондо область дотороо түрүүшын хүдөө нютагай үргэн экрантай «Октябрь» гэжэ кинотеатр баригдаба. Тэрэнь 500 хүнэй һууритай. **Зураг дээрэ:** үргэн экрантай «Октябрь» гэжэ кинотеатр.

ТАСС-эй фотохронико.

НЭРЭТЭЙ ХУНДЭТЭЙ ИЛАЛТА

Дүрбэн хүбүүднай чемпион болоо

Мартын 5-най үдэшэлэн. Гонгын абяанай дуулдахатай зэргэ Орешкин Жигмитовай-мнай урдаһаа яаха аргагүй шууян орошобо. Харин Бадма энэ дүршэлыень һайса мэдэхэ байшоо. Юуб гэхэдэ, спортын мастер Орешкин нёдондо жэл Бадма Жигмитовые дүтын сохилдоондо диилэһэн юм. Тингээд нүгөөдэсэ оншотой сохилтонуудаар угтаад орхибо. Орешкинэй добтолго тэрэ дары зогсоогдожо, Примориин боксёр нокдаунда орошоно. Теэд Валерий харюугаа абахын тула дахин добтолно. Баһа нокдаун. Һүүлээрнь Валерий Орешкин хүсэеэ бууража хүндөөр амилна. Манай мастерай оншотой шанга добтолго бүри түргэдэжэ, нүгөөдэеэ гурбадахяа нокдаунда оруулжархиба.

Зал соо һуугшадай нэрьемэ альга ташалган доро хоёр мастерай тулалдаан болюулагдажа, Валерий Орешкин илаһан нүхэрэйнгөө гарые шангаар барина.

Спортын мастер Бадмаев Никифоровые (Чита) мүрысөөнһөө гаргажархёо.

Молдавиин чемпионой нэрэ зэргэдэ долоо дахин хүртэһэн Яхадай боксёр Владимир Андреев һанаһанда хүрэбэгүй. Зүгөөр тэрэнтэй тэмсэһэн Сахалинай боксёр Ельник зүрхэтэйгөөр тулалдана. Тэрэ бүхы 3 раундада спортын мастер Андреевэй урдаһаа ходо добтолжо, нэрэтэй, хүндэтэй илалта туйлаба.

Манай боксёр Анатолий Тармаевай Хабаровскын Мартыновые арай шамай илаад байхадань, бэрхэ боксёр Голубевнай Сахалинай Шалашовой урдаһаа тэмсэжэ бираагүй, диилдэшоо. Харин 1-дэхи разрядай спортсмен Бабушкин Камчаткын Луканиниие бүри хүсэтэйгөөр булижа, республикадаа 8-дахи илалта асарба.

Хахад финалай уулзалгада манай республикын — 8, Яхадай—7, Сахалинай — 6, Примориин—6 болон хамта 40 боксёр түрүү һуури буляалдаха эрхэ олохын түлөө тэмсэбэд.

Магаданай Паберзсын Хабаровскын Гатаулиниие шүүһэнэйнь удаа, спортын мастер Жигмитов Яхадай Анисимовые удааншье тулалдангүй булиба. Тэрэшэлэн Бурядай боксёрнууд В. Бадмаев, Н. Манзырев, М. Бабушкин, Е. Кряжев гэгшэд финалда гараба. Харин В. Воробьев, В. Посохов, А. Тармаев гэгшэднай булигдашоо.

Яхадай боксёрнуудта энэ уулзалга тон урагшагүй байгаа. Тэдэнэй 4-ниинь шүүгдэшөө. Тиихэ саанаа 5-дахинь, боксёр Мельниковынь, бэлэдхэл муутай байжа мүрысөөнһөө гаргагдашаба.

Дальна-Востогой зонын чемпионой нэрэ зэргэ буляалдахаяа Сахалинай—3, Яхадай, Приморин, Хабаровскын зошоод боксёрнууд шалгаржа гараа.

Мартын 7-ной үдэшэ һүүлшын уулзалга болоо. Ринг дээрэ спортын мастер Жигмитов Магаданай 1-дэхи разрядай спортсмен Паберзс хоёр гараад, манай боксёр илалта туйлаа. Тэрэшэлэн хүнгэншэг бэетэй Манзырев Читын Гурулёвые, Марат Бабушкин Сахалинай Мухиниие, Виктор Бадмаев Камчаткын Асмоловые очкогоор буляа.

Нёдондо жэл залуушуулай дундаһаа СССР-эй чемпион болоһон Примориин Григорьев Хабаровскын хизаарай чемпион Беляков хоёр тулалдахадаа бэрхээр наадажа, харагшадые һонирхуулба. 71-дэхиеэ ринг дээрэ гараһан Григорьев аба абаһаар нүгөөдэдөө добтолно. Теэд Хабаровскын боксёр бэлэдхэл һайнтай байжа, шадамар бэрхээр бэеэ хамгаалан, шанга аад оносотой сохилтонуудые хэһэнэйнгээ ашаар илалта туйлаа.

Хүндэ бэетэй манай Кряжев хэды бэрхээр тулалдабашье Яхадай чемпион Скроботовто диилдэшоо. Евгений Кряжев түрүүшын хоёр раундада очкогоор илажа ябаһан аад лэ саашадаа эсэшоо юм гү, али юундэшьеб бэеэ хамгаалхаяа болижо, нүгөөдэдөө сохюулшоо.

Энээгээр мүрысөөн дүүрэжэ, Бурядай республикын команда Дальна Востогой чемпион болобо. Яхадайхид хоёрдохи һуури эзэлжэ, манайхинтай хамта РСФСР-эй арадуудай спартакиадада хабаадаха эрхэ олоо. 3-дахи, 4-дэхи һууринуудые Примориин, Сахалинай боксёрнууд эзэлбэ.

М. Гончиков.

1-дэхи зураг: Дальна Востогой 1959 оной чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэһэн манай хүбүүд: (зүүн гарһаа) М. Бабушкин, В. Бадмаев, Б. Жигмитов, Н. Манзырев. **2-дохи зураг:** спортын мастер В. Бадмаев Сахалинай Ельнигые нокдаунда оруулжархёод байна.

Л. Хайдуровай фото.

Эрхим наймаашан

Кабанскын аймагай эд хэрэглэгшэдэй союзай Посольскын хүдөөгэй магазиниие даагша Степан Лукич Калмынин олон жэлдэ худалдаа наймаанай хүдэлмэридэ ябажа, ажалайнгаа тодхол олоһон бэрхэ наймаашан юм. «Эрхим наймаалагша» гэһэн нэрэ тэрээндэ дэмы олгогдоогүй байха.

Нүхэр Калмынин загаһашадта хэрэглэгдэхэ эд бараа хододоо шэлэжэ абаашадаг дээрэһээ худалдан абагшадайнгаа эрилтэ һайнаар хангадаг байна.

Худалдаа наймаанай хүдэлмэридэ дуратай байһан дээрэһээ хоёр басагадаа наймаалагшын ажалда һургаа. Ехэ басаган Людмилань өөртэйнь хамта гурбан жэл соо хүдэлөөд, мүнөө ондоо магазин даажа абаад ажаллажа байна. Тиихэдэ Мария басаганиинь абатайгаа хоёрдохи жэлээ хүдэлнэ.

Посольскын магазин обедэй забһарлалга, амаралтын үдэргүйгөөр хүдэлдэг болонхой. Юуб гэхэдэ, басагантайгаа ээлжээгээр эдеэлдэг, амардаг байха юм.

Нёдондо кооперацидаа худалдан абагшадые хамжуулха, түүхэй эд бэлэдхэхэ түсэбөө болзорһоонь урид холо үлүүлэн дүүргэһэн байна. Тиигэжэ түсэбһөө гадуур 326. 268 түхэригэй эд бараа худалдаа. Энэ жэлдэшье наймаагаа һайнаар хэнэ.

Д .Колмаков.

Бурят драмын артистнар Ага ошобо

Бурят драмын театр искусство, литературын декадада бэлдэжэ байна. Театрын главна режиссер Цырен Шагжинай «Шэнэ амисхал» гэжэ шэнэ зүжэг табихаар бэлдэгдэжэ эхилэнхэй. Тиихэтээ хамта театрын хэдэн артистнар Агын бурят Округой колхоз, совхозуудай ажалша малшадта концерт харуулхаяа ошобо. Концертынь программада драматург Ц. Шагжинай нэгэ актатай «Эй даа, Базар, Базар...» гэжэ комеди, элдэб һонин рассказууд болон ород, бурят композиторнуудай, бурят арадай дуунууд бии. Энэ бүлэгтэ РСФСР-эй арадай артист Ч. Генинов, РСФСР-эй габьята артист А. Ильин, артистнууд Д. Жалсараев, С. Уладаева, З. Цыдыпов, Ю. Ятабаева оролсоно.

Б. Дугарова.

Нөөсэлгын кассануудай хүдэлмэрилэгшэдэй амжэлта

Республикымнай нөөсэлгын кассануудай хүдэлмэрилэгшэд мүнгэ нөөсэлүүлхэ кварталайнгаа түсэб февралиин 1-дэ дүүргээ. Тиихэдэ түсэбһөө гадуур таба миллионһоо үлүүтэй түхэриг нөөсэлгын кассануудта арад зон хадагалһан байна. Илангаяа Баргажанай, Баунтын, Байкало-Кударын, Заиграйн, Закаменай болон бусад аймагуудай нөөсэлгын кассанууд һайнаар хүдэлөө.

Үнгэрһэн жэлдэ арад зоной мүнгэ нөөсэлгэ хори миллион гурбан зуу мянган түхэригөөр ургаа. Мүнгэ нөөгшэдэй тоо 18. 827 хүнөөр олон болоо. Тэрэшэлэн гүрэнэй гурбан процентын облигаци арад зон олооро абадаг болонхой. Гансахан һара соо миллион үлүүтэй түхэригэй облигаци арад зон абаба.

М. Халбаев.

ХИЛЫН СААНАҺАА

Зүүн, баруун оронуудай хоорондо худалдаа наймаа дэлгэрүүлгэдэ Лейпцигэй яармаг туһа

ЛЕЙПЦИГ, мартын 7. **(ТАСС-эй корр).** Лейпцигтэхи уласхоорондын хабарай яармагай хүдэлмэриин түрүүшын табан үдэрэй дүнгүүдтэ зорюулагдан, пресс-конференци эндэ болоо. ГДР-эй гадаадын болон дотоодын худалдаа наймаанай министерствын главна таһагай хүтэлбэрилэгшэ О. Хофман немецкэ болон гадаадын оронуудай олон журналистнуудта хандан үгэ хэлээ. Мүнөө жэлэй уласхоорондын хабарай яармаг Лейпцигэй бүхы яармагуудта орходоо эгээн лэ ехэнь болохо гэжэ тухайлаашыемнай яармагай түрүүшын үдэрэй хүдэлмэри гэршэлэн харуулжа үгөө. Энээниие үшөө юун гэршэлнэб гэхэдэ, олон социалистическэ болон бусад оронуудай правительственна делегацинууд яармагта ерэһэн байна гэжэ тэрэ хэлээ. Энээниие юун илангаяа ехээр гэршэлжэ үгэнэб гэхэдэ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев яармагта ерэһэн байна гэжэ О. Хофман онсолон тэмдэглээ.

Дэлхэйн социалистическэ болон капиталистическэ дэлгүүрнүүдэй хоорондо худалдаа наймаа эрхилхэ хэрэгтэ Лейпцигэй ехэ үүргэтэй байһаниинь юун дээрэһээ харагданаб гэхэдэ, зүүн болон баруун оронуудай промышленна, худалдаа наймаанай предприятинуудай хоорондо холбоо барисаан байгуулагдажа, хэлсээнүүд баталагдана. Яармагай эхилһэнһээ хойшо элдэб оронуудай фирмэнүүд болон организацинуудай хоорондо олон договорнууд баталагдаад байна О.Хофман тэмдэглээ. Жэшээл... Польшын гадаадын худалдаа... маанай организацинууд марты... хүрэтэр, тухайлхада, 20 миллион... хэригтэ договорнуудые бата... байна. Чехословаки 7,8 ... лион кроной эд бараа о... оронуудта худалдаха, 12,5 мил... кроной эд бараа бусад орону... худалдажа абаха гэһэн договор... дые баталаа. Советскэ Союзай ... даадын худалдаа наймаанай ... низацинууд капиталистическэ ... нуудай 200 гаран фирмын ... лэгшэдтэй, тэрэ тоодо Баруун ... маниин, багсаахада, 100 фир... түлөөлэгшэдтэй хэлсээ хээд б...

ГДР-эй гадаадын худалдаа... маанай органууд мартын 5-най... далаар 577 миллион маркын эд... раа ондоо оронуудта худалдаха... һэн договорнуудые баталаа. ... тоодо социалистическэ орону... 360 миллион маркын, капитали... ческэ оронуудта—217 миллион... кын эд бараан худалдагдаха б... һон байна. Капиталистическэ ... нуудта худалдаха юумэнүүдэй... миллион маркынхинь Баруун ... манида худалдагдаха юм.

Мартын 5-най үдэшэ хүрэтэр я... магта 288 мянга шахуу хүн ор... хараа гэжэ О. Хофман мэдээсэ...

Удаань ГДР-эй гадаадын бо... дотоодын худалдаа наймаанай ... нистерствын хүдэлмэрилэгшэд ... респондентнүүдэй олон асуу... нуудта харюу үгэһэн байна.

К. Савв...

Эхэнэрнүүдэй суглаан Пекиндэ болоо

ПЕКИН, мартын 7. (ТАСС). Эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын үдэр мартын 8-да зорюулагдажа, Пекинэй эхэнэрнүүдэй баярай суглаан Хитадай ниислэлэй томо залнуудай нэгэн—спортын ордон соо мүнөөдэр болоо. 10 мянга шахуу хүн суглаанда хабаадаһан байна.

Хитадай эхэнэрнүүдэй федерациин түрүүлэгшэ Цай Чан суглаан дээрэ ехэ үгэ хэлээ.

Промышленность болон хүдөө ажахые түргэнөөр хүгжөөлгэдэ Хитадай эхэнэрнүүд эдэбхитэйгээр хабаадалсана гэжэ Цай Чан хэлэһэн байна. Хүдэлмэришэд, алба ... шад—эхэнэрнүүдэй ниитэ тоо ... дотор 1957 ондо 3 миллион б... наа, 1958 ондо 7,5 миллион хүр... олон болоһон байна. Социали... ческэ байгуулалтые саашадаа ... түргэдхэхын түлөө хитад эхэнэр... тэмсэнэ. Тэдэнэр хадаа ядерна ... сэг туршалгые болюулхын т... бүхы дэлхэйн эхэнэрнүүдтэй ха... шууд шангаар тэмсэнэ, бүгэдэ ... тын эб найрамдалай, дэбжэлтын ... лөө тэмсэлдэ хабаадалсана ... Цай Чан онсолон тэмдэглээ.

Вьетнамай Демократическа Республикада СССР аха дүүгэй туһаламжа үзүүлнэ

ХАНОЙ, мартын 7. (ТАСС). Хэдэн промышленна барилгануудые бодхолгодонь Вьетнамай Демократическа Республикада Советскэ Союзай зүгһөө экономическа болон техническэ туһаламжа үзүүлхэ тухай хэлсээн, тэрэшэлэн хоёр оро... хоорондо научно-техническэ ха... саа холбоо байгуулха тухай хэл... СССР ДРВ хоёрой хоорондо ... нөөдэр эндэ баталагдаа.

Америкынхид Италида ракетнэ базануудые байгуул...

РИМ, мартын 7. (ТАСС). НАТО-гэй зүгһөө Европын урда талын хубида байдаг зэбсэгтэ хүсэнүүдэй главна командалагша Америкын адмирал Браун Италиин гадаадын хэрэгүүдэй министр Пелл, оборонын министр Андреотти гэгшэдтэй үсэгэлдэр уулзаа. Италиин агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй генеральна штабай начальник генерал Наполи Римдэ мүнөө ерээд байһан С... гэй авиациин министрын орло... Макинтайртай үсэгэлдэр уулза...

Италида Америкын атомна р... тэнүүдэй база байгуулха т... Америкын болон Италиин а... ябуулагшад эдэ хэлсээнүүдые ... гэжэ «Унита» газетэ заана.

Уласхоорондын шэнжэлэл

УУЛЗАХАДАА ҮГЭЕЭ ҺАЙНААР ОЙЛГОЛСОХООР БАЙНА

Баруун болон Зүүн гүрэнүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй уулзахада ехэ һайн гэжэ Великобританиин премьер-министр Гарольд Макмилланай Советскэ Союзда айлшалалга үшөө дахин харуулба. Советскэ Союзай болон Англиин гүрэнэй ажал-ябуулагшад уулзажа хөөрэлдэхэдөө, айхабтар олон асуудалнуудые зүбшэн хэлсээ, уласхоорондын шухалын шухала асуудалнуудаар ямар һанамжа баримталдаг байһанаа тайлбарилжа үгөө, бэе бэеэ һайнаар мэдэдэг болоо.

Иигэжэ гүрэнүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй уулзахада ехэ һайн байна, энэнь үгэеэ ойлголсолгодо, арсалдаата асуудалнуудые шиидхэлгэдэ туһа болоно гэжэ дэлхэйн олониитын тооложо байһан тухай хилын саанахи хэблэл дэлгэрэнгыгээр бэшэнэ. «Совескэ Союз Англи хоёрой хүтэлбэрилэгшэдэй уулзалга, хөөрэлдөөнүүд хэлсээ хэхэ шухала байһан тухай үшөө дахин гэршэлэн харуулаа. Агуухэ гүрэнүүдэй толгойлогшонорой зүблөө зарлаха гээшэ мүнөө үедэ эгээл шухала хэрэг болоно гэжэ дэлхэйн олониитэ тоолоно» гээд Японой «Иомиури» газетэ бэшэнэ.

Гэбэшье энэ асуудалаар Америкын хэблэл тад ондоо һанамжа баримталдаг байба. Америкын хэблэл хадаа советскэ болон Англиин хүтэлбэрилэгшэдэй уулзалгын удхашанарые бага болгохо, советскэ гадаадын политика тушаа һэжэг түрүүлхэ эрмэлзэл гаргаа. Энэншье гайхалтай бэшэ. Юундэб гэхэдэ, США-гэй засагаархид уласхоорондын байдалые һуларуулха бэшэ, харин бүри шангадхаха гэһэн политика ябуулжа, гүрэнүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй хэлсээ хүүлэхэгүй гэжэ аһан шадалаараа оролдоно бшуу.

Гэхэтэй хамта эб найрамдал тогтонижоруулхын тулада бодото һайн хэмжээнүүдые абагты гэһэн эрилтэ дэлхэйн олониитэ правительствонуудай, парламентнуудай үмэнэ улам шангаар табижа байна. Тусхайлбал, Европодо зэбсэгтэ хүсэнүүдые, юрын болон ядерна буу зэбсэгые хороожо, тэрэнэй хойноһоо тусхай хиналта тогтоожо, Европодохи аюулгүй байдалые бэхижүүлхэ арга тухай асуудал шэнжэлхэ шухала гэжэ советско-английска коммюникедэ хэлэгдэһэн зүйлые Англиин хэблэл илангаяа ехээр һайшаан угтаа. Энэ хадаа «коммюникейн эгээл шухала хубинь мүн» гэжэ «Ньюс Кроникл» газетэ бэшээд, тусхай гүрэнүүд энэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ ёһотой гэжэ тоолоно. Мүн Англиин «Дейли Миррор» гэжэ ондоо газетэнь Европодо «аюулгүй байдалтай газар» байгуулха гэһэн бодолые һайшаажа байһан тухайгаа мэдүүлээ.

Англи Советскэ Союз хоёрой хоорондохи научно-техническэ болон соёл культурын харилсаа холбооео үргэдхэхэ, хоёр ороной хоорондо худалдаа наймаа ехээр хэдэг болохо гэжэ Москвада болоһон хэлсээнэй абаһан шиидхэбэриие Англиин олониитэ һайшаан угтаба. Иигэжэ харилсаанай үргэдхэгдэхэдэ, Советскэ Союз Англи хоёрой харилсаанай улам һайжарха байһаниинь дамжаггүй.

Советскэ Союзай болон Англиин хүтэлбэрилэгшэдэй зүбшэн хэлсэһэн зарим асуудалнуудаар үгэеэ ойлголсоогүйнь гайхалтай бэшэ. Тусхайлбал Германитай эбэй договор баталха, Берлин тухай асуудалые шиидхэхэ гэһэн айхабтар шухала асуудалнуудаар хүтэлбэрилэгшэд үгэеэ ойлголсоогүй. Мүн бэе бэедээ добтолхогүй тухай договор хоёр гүрэнэй хоорондо баталха гэһэн Советскэ правительствын дурадхал абтаагүй. Тиибэ ябашье правительствонууд хэлсээ хэжэл, уласхоорондын шухалын шухала бүхы асуудалнуудые хойшолуулангүй шиидхэхэ ёһотой гэжэ хоёр гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэд хэлсэһэн байна.

Саашадаашье уулзажа байхабди гэжэ хоёр правительствын толгойлогшонорой хэһэн мэдүүлгые советскэ болон Англиин олониитэ һайшаан угтаа. Советскэ Союз болон Англиин гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэдэй уулзалгын һүүлээр мүн бусадшье иимэ уулзалганууд болохо бэзэ гэжэ, тиигэжэ баруун, зүүн гүрэнүүд үгэеэ ойлголсожо, уласхоорондын байдалые зөөлэрүүлхэ бэзэ гэжэ дэлхэйн олониитэ хүлеэнэ.

ШИИДХЭХЭЭР БОЛОҺОН АСУУДАЛ

Германитай эбэй договор баталха, Баруун Берлиндэхи байдалые гуримшуулха тухай мүнөө үеын шухалын шухала асуудалнууд баруун гүрэнүүдтэ мартын 2-то Советскэ правительствын эльгээһэн нотонууд соо айхабтар эли тодоор, дэлгэрэнгы һайнаар үшөө дахин хэлэгдэбэ. Эдэ хоёр асуудалнууд хоорондоо нягта холбоотой. Тиин эдэ асуудалнуудай шиидхэгдэбэл, уласхоорондын шанга байдалые һуларуулха хэрэгтэ шухала ехэ алхам хэгдэжэ, немец хоёр гүрэнэй түлөөлэгшэдэй уулзажа, эб найрамдалда дуратай, демократическа нэгэн Германи байгуулха тухай асуудал хэлсэхэдэнь ехэ туһа болохо байгаа.

Советскэ Союзай шэнэ үүсхэлые дэлхэйн олониитэ һайшаан угтаа. «Бусад арадуудтал адли Европодо аюулгүй байдал хангахые, бүхы дэлхэй дээрэ энхэ амгалан байдал тогтонижоруулхые хүсэгшэ хитад арад Советскэ правительствын дурадхалые сүм дэмжээд, энэ дурадхалда баруун гүрэнүүд тон анхаралтайгаар хандаха ёһотой гэһэн эрилтэ табина» гэжэ Хитадай «Жэньминь Жибао» газетэ бэшэнэ.

Мүн дэлхэйн бусад олон оронуудай олониитэ иимэ эрилтэ улам шангаар табина. Эдэ бүгэдэ юу харуулнаб гэхэдэ, Германитай эбэй договор баталха, Баруун Берлиндэхи байдалые гуримшуулха тухай асуудалнууд үни шиидхэгдэхээр болоһон асуудал мүн, тэдэниие хойшолуулангүй шиидхэхэ шухала гэжэ харуулна.

Эдэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхын тулада, Европодо аюулгүй байдал хангаха, буу зэбсэг хуряаха, атомна буу зэбсэгһээ сүлөө газар Европодо бии болгохо гэһэн, мүн бусад асуудалнуудыешье шиидхэхын тулада правительствонуудай толгойлогшонорой зүблөө зарлаха гэжэ баруун гүрэнүүдтэ Советскэ правительство урданшье нэгэнтэ бэшэ дурадхаһан байха юм. Теэд баруун гүрэнүүд, түбхын түрүүндэ Холбоото Штадууд энэ дурадхалые оройдоо абадаггүй, мүнөөшье тэрэниие дэмжэдэггүй байһаар. Иимэ зүблөө зарлахын тулада «тусхай» бэлэдхэл хэрэгтэй, мүн тэрэ зүблөөнэй урда тээ министрнүүд уулзаха ёһотой гэхэ мэтын олон шалтаг тэдэнэр олоно. Ондоогоор хэлэхэдэ баруун гүрэнүүд айхабтар шухала асуудалнуудай шиидхэлгые унжагайруулан хойшолуулха гэһэн зорилготой байһаниинь эли. «Мүнөө үедэ гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэдэй зүблөөн зарлагдаа һаа, тэндэ эгээл һайн аша үрэ туйлахаар байна.» гэжэ Советскэ правительствын нотоо соо үшөө дахин онсолон тэмдэглэгдэнэ. Хэрбээ баруун гүрэнүүдэй правительствонуудай иимэ зүблөө хэхээр бэлэн бэшэ һаань, Германитай эбэй договор баталха, Баруун Берлиндэхи байдалые гуримшуулха тухай асуудалнуудые гадаадын хэрэгүүдэй Министрнүүдэй зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэхэдэ болохо, зүгөөр тэрэ зүблөөндэ Польша Чехословаки хоёрой түлөөлэгшэдые агуухэ гүрэнүүдэй түлөөлэгшэдтэй хамта хабаадуулха хэрэгтэй гэжэ Советскэ Союз мэдүүлээ. Гадна Германиин хоёр гүрэнэй түлөөлэгшэдэй иимэ зүблөөндэ хабаадалсаха ёһотой байһаниинь ойлгосотой.

Гэбэшье баруун гүрэнүүд Германитай эбэй договор баталха дурагүй байһан дээрэһээ мүн энэ дурадхалыешье дэмжэнэгүй. «Хэрбээ мүнөө бодото дээрэ эбии байһан Германиин хоёр гүрэнтэй ба... гүрэнүүдэй эбэй договор батал... зүбшөөгөөгүй һаань, бидэнэр Ге... ниин Демократическа Республ... тай иимэ договор баталхабди... гитлеровскэ Германида эсэргүү... лалдаһан бусадшье гүрэнүүд ... договор баталха бэзэ гэжэ ... наб» гээд Н. С. Хрущев Лейпц... ратуша соо хэлэһэн үгэ соо... дүүлээ. Тиин ГДР-тэй догов... баталагдахада, мүн Баруун Бе... тухай асуудалшье шиидхэгдэхэ... на гэжэ Советскэ правительств... толгойлогшо заагаа. «Подстам... хэлсээгээр, мүн Берлин тухай ... далаар хэгдэһэн бусадшье ... нэй ёһоор бидэндэ даалгагд... уялгые Германиин хоёр гүрэнт... али нэгэнтэйнь эбэй договорой... талагдатар бидэнэр дүүргэжэ ... хабди» гэжэ Н. С. Хрущев ...

Баруун Берлиниие саашадаа... империалистическэ булимтара... гуламта зандань байлгахын ту... баруун гүрэнүүдэй засага... «хүсэ хэрэглэхэбди» гэжэ за... Теэд Советскэ Союз эдэ мэты... налтаһаа айдаггүй, айхашьегү... жэ бүгэдэндэ мэдээжэ бшуу. Ш... лын шухала асуудалнуудые ... зүб табиһанаа, булигдашагүй... хүсэтэйгөө бүрин мэдэржэ б... даа, манай гүрэн немец ар... дэлхэй дээрэхи энхэ амгалан б... лай аша туһада Германи т... асуудалые эбэй ёһоор шиид... түлөө саашадаашье эрид ша... тэмсэхэ юм.

Д. БОЧА...

Редакторай орлогшо
С. Б. БАЛЬЖИНИМ...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, отделов партийной жизни—34-05, экономики—47-59, пропаганды и местной информации—35-14, культуры и быта—24-74, писем и рабселькоров 40-49, отдел переводов, корректорская—35-95, бухгалтерия—37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н00982. Типография Министерства культуры Бурятской АССР Зак. №